naš čas

20. februar 1976 – Leto XII. – Št. 7 (316) cena 2 din
Glavni urednik Ljuban Naraks
Odgovorni urednik Stane Vovk

● SEJA PREDSEDSTVA OK SZDL VELENJE

Akcija za višji dohodek

Predsedstvo občinske konference SZDL Velenje je na 3. redni seji v ponedeljek razpravljalo o pokrivanju izgub v slovenskem železniškem in elektro gospodarstvu v letu 1975 ter o zagotavljanju sredstev za modernizacijo železnice in luške infrastrukture.

V zvezi s tem so člani predsedstva menili, da je mogoče izgube reševati le po poti samoupravnega sporazumevanja oziroma družbenega dogovarjanja, med katerim se morajo delavci samoupravno odločiti, kolikšen del ustvarjenega dohodka v lanskem letu lahko prispevajo za kritje izgub obeh panog.

Predsedstvo priporoča temeljnim in drugim organizacijam združenega dela, da podpišejo samoupravne sporazume o pokrivanju izgub v elektro gospodarstvu in železniškem gospodarstvu s tem, da tako sprejete obveznosti krijejo le iz ostanka dohodka iz preteklega leta.

Predsedstvo je ocenilo, da izgube v omenjenih panogah nastajajo zlasti zaradi neprimernih ekonomskih odnosov, ki vladajo v elektro in železniškem gospodarstvu; zato zahteva, da se še letos zagotovijo sistemske rešitve, ki morajo temeljiti na dohodkovnem sistemu. Teh problemov namreč ni mogoče reševati – kot so poudarili na seji – dolgoročno ter ob tem zagotavljati skladnejši razvoj elektro in železniškega gospodarstva s potrebami celotne družbene skupnosti.

Po mnenju članov predsedstva sedanji sistem poslovanja, ustvarjanja in delitve dohodka v železniškem in elektro gospodarstvu ne stimulira prizadevanj za boljše gospodarjenje in ne zagotavlja enakopravnih ekonomskih odnosov med delavci teh panog in delavci v drugih gospodarskih dejavnostih. Člani predsedstva so opozorili, da niti cena premoga kot tudi ne cena kilovatne ure, ne zagotavljata razširjene reprodukcije v proizvodnji energije; to pa povzroča, da ostajajo naše temeljne organizacije združenega dela iz leta v leto brez ostanka dohodka.

Sedanja cena premoga tudi ne zagotavlja pokrivanja škode, ki nastaja zaradi kopanja premoga v dolini. Ta pereči problem se obravnava le kot občinski ne pa kot problem vse družbe, ki potrebuje energijo. Ker delavci v proizvodnji primarne energije nimajo zadostnega vpliva na razpolaganje ustvarjenega dohodka prek cene kilovatne ure električne energije, predstavlja pokrivanje izgub v lastni panogi kot v železniškem gospodarstvu, tretjo – dodatno obremenitev dohodka. Glede na to, da v preteklosti ni bilo dovolj storjenega, niti niso bile izkoriščene vse samoupravne možnosti dogovarjanja, da bi omenjene probleme rešili z drugačnimi sistemskimi rešitvami, predsedstvo odklanja vsakršno administrativno oziroma zakonsko reševanje problema.

Zato so člani predsedstva na podlagi stališč službe družbenega knjigovodstva zahtevali, da mora veljati za celotno družbo enaka rešitev in ne pristajajo na to, da se izguba v enih organizacijah združenega dela pokriva iz dohodka, v drugih pa iz ostanka dohodka.

Na ponedeljkovi seji so člani predsedstva občinske konference socialistične zveze obravnavali tudi družbeni dogovor o razporejanju dohodka v velenjski občini v letošnjem letu. Menili so, da osnutek zajema celovito področje delitve in razporejanja dohodka, zato je še toliko bolj pomembno, da v skladu s srednjeročnim načrtom razvoja občine ustvarimo pogoje, ki bodo omogočali uresničitev tega dogovora. Člani predsedstva so menili, da bi morale tudi republiške interesne skupnosti bolj upoštevati stabilizacijska prizadevanja, saj njihove zahteve še zdaleč ne upoštevajo resolucije o družbeno-ekonomskem razvoju SR Slovenije v letu 1976. Zavzeli so se, da morajo delegati, ki zastopajo občinske interesne skupnosti v organih republiške interesne skupnosti, v bodoče bolj opozarjati na probleme, ki se v zvezi s tem pojavljajo v občini. Na seji so tudi poudarili, da morajo delegati občinske skupščine in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti podrobno obravnavati zaključne račune SIS ter v zvezi s tem posvetiti posebno pozornost vsebinskim vprašanjem posamezne interesne skupnosti; še posebej analizi porabljenih sredstev po posameznih postavkah. Da bi lahko omogočili resnično samoupravno odločanje o posameznih poglavjih družbenega dogovora o razporejanju dohodka, je treba delegatom in vsem delovnim ljudem dati tudi povzetke programov SIS in krajevnih skupnosti, kot tudi pregled skupnih obremenitev, so med drugim poudarili na seji.

V SNEGU IN MRAZU PO POTEH »ŠTIRINAJSTE«

Vsako leto sredi februarja se mladi iz velenjske občine odpravijo na pohod po poteh legendarne 14 divizije. Da bi bil letošnji pohod čimbolj množičen, so ga razdelili na dva dela. V petek, 13. februarja so bili na enodnevnem pohodu učenci osnovnih šol, v soboto pa so odšli na dvodnevni pohod mladi iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij, srednješolci ter študentje, pridružili pa so se jim tudi mladi iz pobratenih občin Vrnjačka Banja in Split. Na pot so krenili s Titovega trga v Velenju, nakar jih je pot vodila do spomenika „Štirinajsti" v Paki, od tam prek Cirkovc na Graško goro, Plešivec in Ravne, kjer so prenočili. V nedeljo drugi dan pohoda so nadaljevali pot proti Zavodnjam in naprej do Žlebnika. S krajšo svečanostjo pri spomeniku pred Žlebnikovo domačijo je okrog sto mladih končalo letošnji pohod po poteh 14. divizije. Utrujeni mokri in prezebli so se vrnili domov. Kljub temu so obljubili, da se bodo prihodnje leto spet udeležili tega spominskega phoda. S pohoda objavljamo daljšo reportažo na 3. strani.

Darko Marin v Velenju

Sekretar Skupščine Socialistične republike Slovenije za informacije, Darko Marin, je v petek, 13. februarja, obiskal Velenje.

Udeležil se je razširjene seje komisije za obveščanje in politično propagando Občinskega sveta Zveze sindikatov Velenje.

Na Občinski konferenci Socialistične zveze Velenje pa se je Darko Marin pogovarjal s predstavniki občinske skupščine, občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti, delegacij in delovnih organizacij, o pripravah na oblikovanje in ustanovitev informacijsko dokumentacijskih centrov, ki bodo pomembno vplivali na boljše in celovitejše obveščanje v delegatskem sistemu.

● PO LETNI SKUPŠČINI KONFERENCE OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA TOVARNE GOSPODINJSKE OPREME »GORENJE« VELENJE:

Poglabljanje samoupravne organiziranosti

Delo tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata tovarne gospodinjske opreme Gorenje Velenje je bilo v letu 1975, kot so poudarili na nedavni letni skupščini, v znamenju uresničevanja akcijskega programa, sklepov 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije in ustavnih določil. Svoje delovanje je tovarniška konferenca usmerila tako, da bi v akcije vključila kar največ članov v vseh organizacijskih oblikah.

Vseh nalog tako, kot so si jih zamišljali, niso uspeli uresničiti. Nekatere akcije bo treba zastaviti bolj odločno, istočasno pa doseči, da se bodo vanje vključile vse osnovne organizacije sindikata, saj je ponekod še zmeraj v veljavi praksa, da sprejemajo le formalne sklepe oziroma stališča.

Z orgamiziranim usposabljanjem sindikalnih poverjenikov so skušali nekatere pomanjkljivosti, ki so se kazale pri delu, odpraviti, žal pa zaradi neodgovornega odnosa nekaterih posamezniikov programa izobraževanja niso uspeli v celoti uresničiti in ga bomo morali znova organizirati.

Nadaljevanje na 2. strani

● SINDIKATI SPODBUJAJO IZUMITELJSTVO, NOVATORSTVO IN RACIONALIZATORSTVO:

Čimprej resnično množično gibanje

8. kongres Zveze sindikatov Slovenije je v sklepih poudaril posebej tudi pomen izumiteljstva, novatorstva in racionalizatorstva v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela. Občinski sindikalni svet Velenje je pripravil avgusta lani posvetovanje predstavnikov komisij za novatorstvo in racionalizacije ter nekaterih največjih delovnih organizacij iz Šaleške doline, na katerem so ocenili, kakšno je trenutno stanje izumiteljstva, novatorstva in racionalizatorstva v občini Velenje ter skušali ugotoviti tudi vzroke, ki onemogočajo hitrejši razvoj teh dejavnosti. Že večkrat pred tem, prav tako pa tudi na avgustovskem posvetovanju, je bilo poudarjeno, da lahko v prizadevanjih za gospodarsko stabilizacijo in varčevanje prav novatorstvo pomembno vpliva na rast produktivnosti in ekonomičnosti, na večji dohodek, ter, ne nazadnje, tudi na dvig družbenega in osebnega standarda delavcev.

Na tem prvem posvetovanju so tudi ugotovili, da delujejo komisije za izumiteljstvo, novatorstvo in racionalizatorstvo le v tovarni gospodinjske opreme „Gorenje" Velenje, na Rudarsko elektroenergetskem kombinatu Velenje, na Rudarskem šolskem centru Velenje ter v industriji galanterije in plastike „Galip" Šoštanj. Drugod pa bo treba tovrstno dejavnost, seveda organizirano, bolj spodbujati, tudi z ustanavljanjem komisij oziroma odborov. Sicer pa so udeleženci posvetovanja opozorili, da bo treba čimprej rešiti prenekatero vprašanje v zvezi s kriteriji nagrajevanja, bolj bo treba spodbujati večje in zahtevnejše tehnološke izboljšave ter pospešiti realizacijo patentov. Nasploh pa bo treba v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela bolj spodbujati izumiteljstvo, novatorstvo in racionalizatorstvo.

V združenem delu Šaleške doline pa je treba pripraviti akcijski program,da bi te dejavnosti vključili v stabilizacijska prizadevanja in programe, istočasno pa sprejeli ukrepe, ki bodo nenehno spodbujali izumiteljstvo, novatorstvo in racionalizatorstvo. Nasploh pa je treba tovrstne aktivnosti bolj popularizirati ter jih tudi bolj materialno spodbujati. Enotna odločitev vseh udeležencev že omenjenega avgustovskega posvetovanja pa je tudi bila, da se pri Občinskem svetu Zveze sindikatov Velenje ustanovi komisija za racionalizacije.

Ob konstituiranju je komisija za racionalizacije Občinskega sveta Zveze sindikatov Velenje izvolila za svojega predsednika Lojzeta Jevšenaka, diplomiranega inženirja z Rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje. Na dosedanjih sejah je komisija lahko samo znova ugotovila, da je racionalizatorstvo v združenem delu Šaleške doline slabo razvito. Zato si je zastavila za osnovni cilj kratkoročnega akcijskega programa ustanovitev komisij za racionalizacije v vseh delovnih organizacijah na območju občine Velenje. Sklenila je, da bo pripravila tudi več posvetovanj predstavnikov združenega dela iz Šaleške doline z namenom, da pride do izmenjave mnenj ter da se preučijo izkušnje. Celotna izumiteljska, novatorska in racionalizatorska prizadevanja pa je treba vključiti v stabilizacijske programe.

Na predlog komisije za racionalizacije je Občinski svet Zveze sindikatov Velenje opozoril vodstva delovnih organizacij iz Šaleške doline na pomen izumiteljstva, novatorstva in racionalizatorstva ter predlagal, da povsod tam, kjer komisije še ne delajo, te vendarle ustanovijo. Sicer pa je velenjska občinska komisija za racionalizacije sklenila podpreti prizadevanja Slovenije, da bi leto inovacij in zaščite pravic industrijske lastnine, ki ga je razglasila Skupščina SFRJ, podaljšali tudi v leto 1976.

V Šaleški dolini so v zadnjih mesecih ustanovili komisije za racionalizacije pri Trgovskem in proizvodnem podjetju „Era" Velenje, v Gradbenem industrijskem podjetju „Vegrad" Velenje, v Termoelektrarni Šoštanj – temeljni organizaciji združenega dela Rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje ter v tovarni usnja Šoštanj – temeljni organizaciji združenega dela industrije usnja Vrhnika, kjer pripravljajo tudi pravilnik za tehnične izboljšave in izume.

Komisija Občinskega sveta Zveze sindiaktov Velenje za racionalizacije pripravlja predlog samoupravnega sporazuma o inventivni dejavnosti za območje občine Velenje, v načrtu pa je tudi več sestankov s predstavniki združenega dela Šaleške doline o pomenu inovacijske dejavnosti. Nasploh pa bi se radi kar najhitreje približali poglavitni nalogi – da bi bilo v občini Velenje izumiteljstvo, novatorstvo in racionalizatorstvo resnično množično gibanje!

In še to: V tovarni gospodinjske opreme „Gorenje" Velenje so v letu 1975 sprejeli nov pravilnik, prizadevajo pa si, da bi dobili več skupinskih predlogov za izboljšave, kot osnovo za patente.

Poglabljanje samoupravne organiziranosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

Težišče dela sindikalne organizacije v tovarni gospodinjske opreme „Gorenje" Velenje je bilo v preteklem letu na področju poglabljanja in utrjevanja samoupravne organiziranosti in samoupravnega položaja delavcev. Sprejet je bil skupni akcijski program vseh družbenopolitičnih organizacij, sindikati so sproti spremljali njegovo uresničevanje. Rezultat teh skupnih prizadevanj je 5 novih temeljnih organizacij združenega dela (Zmrzovalniki, Orodjarna, Avtopark, Embalažnica in Vzdrževanje).

V tej zvezi velja dodati, da je tovarniška konferenca lani poleti imenovala iniciativne odbore za ustanovitev osnovnih organizacij sindikata v vseh tistih delih proizvodnje, kjer so bili pogoji za ustanovitev temeljni organizacij sindikata. Osnovne organizacije sindikata pa so bile pozneje nosilke akcije za organiziranje novih temeljnih organizacij združenega dela.

V letu 1975 so se v okviru vseh temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti skupnih služb konstituirali organi samoupravne delavske kontrole, sprejeti pa so bili tudi pravilniki za njihovo delo.

Skladno z akcijskim programom pa je tekla tudi akcija za usklajevanje samoupravnih splošnih aktov z ustavnimi določbami in kongresnimi sklepi. Sprejetih je bilo vrsto pravilnikov, nekaj pa jih je še v javni razpravi. Sindikati so se ob tem zavzemali, da so pri pripravi predlogov pravilnikov in drugih samoupravnih splošnih aktov upoštevali tudi neposredne potrebe temeljnih organizacij združenega dela ter samoupravno izraženo voljo delavcev v združenem delu.

STABILIZACIJA GOSPODARSTVA IN DRUŽBENO PLANIRANJE

Tovarniška konferenca osnovnih organizacij sindikata tovarne gospodinjske opreme „Gorenje" Velenje se je skupaj z osnovnimi organizacijami sindikata vključila v akcijo za stabilizacijo. Izdelani so bili stabilizacijski programi ter določene konkretne naloge, ki so jih v večini osnovnih organizacij sindikata tudi sproti preverjali.

Zavzemali so se za dosledno uveljavljanje prakse načrtovanja v temeljnih organizacijah združenega dela in v drugih oblikah organiziranosti.

DELEGATSKA RAZMERJA

Tovarniška konferenca osnovnih organizacij sindikata tovarne gospodinjske opreme „Gorenje" Velenje si je v lanskem letu tudi prizadevala, da zagotovi odločujoč vpliv delegatov. Uspeli so v prizadevanjih, da so bili ustrezno oblikovani samoupravni organi v temeljnih organizacijah združenega dela ter v vseh drugih oblikah organiziranosti. Že pri evidentiranju možnih kandidatov pa so upoštevali dejansko strukturo in organizacijsko sestavo delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela.

Kljub napredku pri uveljavljanju delegatskih razmerij pa kritično ocenjujejo delo splošnih delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter delegacij za zbor združenega dela občinske skupščine. Delegacije se pred sklicom skupščin ne sestajajo, ne obravnavajo gradivo in ne oblikujejo stališča, in to navzlic dejstvu, da jim nudijo strokovne službe delovne organizacije potrebno pomoč.

Na nedelavnost posameznih delegacij pa vpliva, kot ugotavljajo v tovarni gospodinjske opreme „Gorenje" Velenje, tudi nedoslednost pri izvajanju sprejetih sklepov.

ŽIVLJENJSKI IN DELOVNI POGOJI DELAVCEV

Samoupravno sporazumevanje je vneslo pomemben napredek v prizadevanja za reševanje nalog in problemov na področju socialne varnosti.

Kot že nekajkrat poprej so tudi na letni skupščini tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata tovarne gospodinjske opreme „Gorenje" Velenje opozorili, da so osebni dohodki delavcev v „Gorenju" nižji od poprečnih osebnih dohodkov v delovnih organizacijah kovinske in elektro industrije Slovenije ter bistveno nižji od povprečnih osebnih dohodkov zaposlenih v občini Velenje. Predlagane so bile spremembne samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke delavcev kovinske in elektroindustrije, vendar predlogi še niso bili uveljavljeni. Posledica neuresničitve predlaganih sprememb je povečana fluktuacija zaposlenih.

Nalog s področja življenjskih in delovnih pogojev delavcev je še precej. Bolj dosledno bo treba uveljavljati določbe samoupravnega sporazuma o izobraževanju in usposabljanju delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela. Sindikati predlagajo sprejem posebnega samoupravnega akta, da bi zagotovili invalidom in delavcem z zmanjšanimi delovnimi sposobnostmi enak ekonomski in socialni položaj. Številni nerešeni problemi pa so tudi na področju varstva predšolskih otrok, kljub temu, da so lani delavci in delavke „Gorenja" namenili dodatna sredstva za reševanje te problematike.

REKREACIJA IN KULTURNA DEJAVNOST

Komisija za kulturno dejavnost je pripravila več prireditev, spremljala pa je tudi zanimanje delavcev za obisk različnih kulturnih prireditev. Komisija je tesno sodelovala in podpirala Kino klub.

Delo na področju rekreacija pa je vodila komisija za šport in rekreacijo, ki je skrbela za izvajanje skupnega programa, usklajevala je delo med osnovnimi organizacijami sindikata ter organizirala več tekmovanj. Ena od nalog komisije bo, da vsaj v tem letu organizira zdravstveno preventivne rekreacijske odmore vsaj za tiste delavce, ki delajo v težkih delovnih pogojih.

OSNOVNA NALOGA– ACIJA ZA VEČJO PRODUKTIVNOST

Udeleženci nedavne letne skupščine tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata tovarne gospodinjske opreme „Gorenje" Velenje so v razpravi poudarili potrebo, da bi čimprej izoblikovali merila za sprotno stalno preverjanje dosežkov stabilizacijskih prizadevanj. Najmanj vsake tri mesece je treba preverjati uresničevanje sprejetih dogovorov, rezultati stabilizacijske akcije pa morajo biti letos večji, kot so bili preteklo leto.

Razpravljavci so se dotaknili vrste nalog s področja uveljavljanja delegatskega sistema ter načel splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, govorili so o nalogah na področju obveščanja, zavzeli pa so se tudi za skupno reševanje posameznih problemov, saj parcialne rešitve vselej ne dajo želenih rezultatov.

ZADNJE DNI PO SVETU...

● BIJEDIĆEVO POTOVANJE

Djemal Bijedić, predsednik zveznega izvršnega sveta, je v Parizu končal prvo etapo svoje zahodnoevropske turneje, med katero bo obiskal tudi Nizozemsko in Belgijo.

Razgovori v Parizu so bili zelo odkriti in izčrpni ter so zajeli vsa področja medsebojnega sodelovanja dveh držav, ki ju vežejo tradicionalne vezi prijateljstva. Te izvirajo še iz prve svetovne vojne, potrdile pa so se tudi v drugi, ko sta se oba naroda borila na isti strani barikad.

In vendar ta zgodovinski okvir tradicionalnega prijateljstva ni vselej napolnjen s pravo vsebino – kar zlasti velja za gospodarske odnose, ki bistveno zaostajajo za političnimi.

Obisk Djemala Bijedića pomeni iskren napor premagati ovire na poti do boljšega gospodarskega sodelovanja, za katerega je med drugim (in še prav posebno) značilen velik primanjkljaj naše dežele v trgovinski bilanci s Francijo.

Sicer pa sta obe deželi potrdili skupne interese tudi na političnem področju – kjer imata v mednarodni areni neuvrščena, socialistična in samoupravna Jugoslavija in nekdaj ter še vedno v tretjem svetu prisotna Francija svoje posebne naloge in cilje.

● PROTESTI ODMEVAJO

Zahodnonemške oblasti še vedno niso končale preiskave o gnusnem umoru našega konzula Zdovca, tačas pa odmevajo v naši in delu svetovne javnosti še vedno protesti ter zahteve, naj se krivci čimprej kaznujejo.

Zvezni sekretariat za zunanje zadeve ter zahodnonemško zunanje ministrstvo še naprej prejemata brzojavke ter pismene proteste, pri čemer se v njih slej ko prej prepletajo ne samo obsodbe, marveč tudi jasne in nedvoumne zahteve, naj zahodnonemške oblasti zagotovijo varno in nemoteno bivanje naših državljanov v ZR Nemčiji.

Ob tem kaže opozoriti tudi na nekatere novice, da v doslej objavljenih uradnih poročilih zahodnonemških oblasti, ki so raziskovale umor našega konzula, vsi podatki (zlasti o smeri izstreljenih nabojev) menda ne ustrezajo resnici.

To kajpak samo še dodatno terja pojasnila, predvsem pa hiter in učinkovit zaključek preiskave ter sojenje krivcem, za katere najbrž ni tako težko ugotoviti, kateremu taboru pripadajo.

In prav tako seveda ne bi smeli biti pretežavno ob resnih in zavzetih naporih enkrat za vselej preprečiti delovanje vsem tistim skupinicam nam sovražne emigracije, ki delujejo na ozemlju ZR Nemčije že leta dolgo – in to kljub obljubam, da jim bodo ustrezni organi to onemogočili.

● BOJI V SAHARI

Spopadi med alžirskimi in maroškimi enotami zaradi maroške in mavretanske zasedbe tako imenovane Zahodne (ali Španske) Sahare se na žalost nadaljujejo kljub apelom za mir, ki prihajajo z vseh strani, predvsem pa iz nekaterih arabskih dežel.

Tako so agencije sporočile, da so se okoli oaze Amgal, ki je v zadnjih nekaj dneh dvakrat spremenila gospodarja, bili hudi boji, v katerih so zmagali Maročani.

Ob tem je maroški kralj Hasan obtožil alžirskega predsednika Bumediena, da pošilja svoje enote v Zahodno Saharo, kar naj bi bil razlog za najnovejše spopade.

Te obtožbe v Alžiru ostro zavračajo in poudarjajo, da so za sedanjo zaostritev med obema državama krivi Maročani, ki so nezakonito zasedli to ozemlje.

● LR ANGOLA ZMAGUJE

Ljudska republika Angola, ki jo vodi dr. Agostinho Neto, zmaguje ne samo na vojaškem, marveč tudi na diplomatskem polju. O tem pričajo ne samo zmagovito dobljene bitke v vrsti mest na jugu in severu dežele, marveč tudi vse večje število ljudi in držav, ki se odločajo za priznanje LR Angole.

V Afriki se je število držav, ki so priznale LR Angolo, dvignilo že na 35., toda tem se pridružujejo tudi nove drugod – na primer skandinavske, ki so prav tako sklenile priznati Agostinha Neta.

...IN DOMOVINI

PORAVNAVA – Od 2233 uporabnikov družbenih sredstev v Sloveniji, ki so po zakonu dolžni sodelovati v mnogostranski poravnavi, je svoje obveznosti iz lanskega leta prijavilo 1163 obveznikov – v skupni vsoti 11 milijard in 73 milijonov dinarjev, medtem ko so ostali uporabniki izjavili, da nimajo neporavnanih obveznosti. Od te vsote je poravnanih približno 15 odstotkov oziroma milijarda in 670 milijonov dinarjev. Po podatkih SDK Slovenije znaša skupna vsota prijavljenih neporavnanih obveznosti negospodarstva do gospodarstva in gospodarstva do negospodarstva 700 milijonov donarjev. Od tega 500 milijonov dinarjev predstavljajo dolgovi negospodarskih dejavnosti gospodarskim delovnim organizacijam.

●

DVIGALO – V remontni ladjedelnici „Viktor Lenac" na Reki so izročili naročniku iz Paname ogromno ladjo-dvigalo nosilnosti 2000 ton. Ta plovni objekt je nastal iz starega tankerja, ki je imel nosilnost 60.000 ton. Od tankerja pa ni mnogo ostalo, ker so v ladjedelnici ladjo prerezali na dvoje in jo podaljšali za 30 metrov in tudi drugače spremenili obliko. Dvigalo bodo na ladjo montirali v ZDA, ladja pa bo služila za delo pri podmorskih raziskavah, predvsem pri iskanju nafte. Ladja-dvigalo sodi med tri največje tovrstne objekte na svetu in je zelo udobno opremljena za okrog 200 članov posadke. V reški ladjedelnici bodo po tem uspešno opravljenem naročilu začeli s pripravami za gradnjo platojev za podmorska raziskovanja.

●

NAJEMNINA – Dogovor republik in pokrajin, ki ga bodo te dni podpisali, določa, da se cene stanovanjsko-komunalnih storitev letos lahko povečajo samo za 9 odstotkov. S posebnimi dogovori po občinah in republikah bodo v skladu s potrebami in možnostmi določil, kakšne bodo najemnine in cene komunalnih storitev v okviru dovoljene podražitve. Kakor so poudarili v zvezni gospodarski zbornici, so se najemnine in komunalne storitve lani podražile poprečno za 23 odstotkov, kar je bilo 5 odstotkov nad republiškim dogovorom.

KMETOVALCI – Jugoslovanski kmetovalci so po podatkih organizacije Združenih narodov za kmetijstvo in prehrano (FAO) glede na poprečne pridelke žitaric in industrijskih rastlin med najboljšimi na svetu. Zanimivo je dejstvo, da so naši kmetovalci v razmeroma kraktem času prodrli v svetovni vrh.

●

ENERGETIKA – Energetski prstan Jugoslavije, ki je zdaj še v gradnji, ima zdaj že okrog 3000 kilometrov daljnovodov in je skupaj s transformatorskimi postajami pri sedanjih cenah vreden 7,45 milijarde dinarjev. Zvezni izvršni svet je pred kratkim sklenil, da mora biti daljnovod Obrenovac-Zagreb-Ljubljana dokončan do 31. oktobra letos, in to z vsemi transformatorskimi postajami vred, daljnovod Niš-Kosovo mora biti dograjen do 31. junija in daljnovod Mratinje-Buk-Bijela-Kakanj do 1. junija letos. Od vseh treh je namreč odvisna povezava vzhodnega in zahodnega dela našega elektroenergetskega sistema.

●

MOST – Potem ko so izvedli vse preiskave terena, so te dni končno začeli graditi 1200 metrov dolg most od obale do otočka Sv. Marka in od tod do Krka. Podjetje za izgradnjo móstu si je že zagotovilo 363,3 milijona dinarjev, kar bo po sedanjih kalkulacijah moralo zadostovati za gradnjo tega važnega objekta, ki mora sicer biti končan do 30. decembra 1978. leta, vendar pa mora biti večina del končana že do 1. marca istega leta, to pa zato, ker bo 31. maja po jugoslovanskem naftovodu stekla nafta, cevi naftovoda pa bodo vgrajene v most.

●

UČITELJI – V zadnjih štirih letih je odšlo iz učiteljskih vrst v Sloveniji 2,2 odstotka učiteljev, predvsem moških. Feminizacija učiteljskega poklica tako sodi med največje probleme v šolstvu. Leta 1974 je bilo na slovenskih šolah 10.527 učiteljev, lani jih je bilo 11.104, a vseeno je bilo 459 nezasedenih delovnih mest.

● REKLI SO TE DNI:

DUŠAN PETROVIČ: – Naša revolucija je od vsega začetka v celoti izražala tisto, kar je bistvena značilnost vsake prave revolucije, to je svojo jasno razredno socialistično usmerjenost in širino. Zmeraj smo izhajali iz socialistične in narodnoosvobodilne vsebine boja ter iz najširše mobilizacije delovnih slojev in naprednih sil okrog delavskega razreda in njegove avantgarde.

ANGEL ČEMERSKI: – Delegatski sistem je močan dejavnik zagotavljanja odločilne vloge delavskega razreda ne samo v združenem delu, temveč v političnem življenju sploh. Samoupravni socialistični odnosi postajajo po tej poti neposredna oblika diktature proletariata, delegatski sistem pa njegov izraz v procesu podružbljanja političnega odločanja in odpravljanja bistvenih atributov politične reprezentance, saj postaja delovni človek neposredni nosilec družbenih funkcij.

ANDREJ MARINC: – Na področju cen je tudi v letošnjem letu pristop zelo restriktiven. To je nepopularno stališče, ki pa ga moramo sprejeti, ker očitno vidimo, da nam enostavno zidanje cen spodbuja inflacijo, zaradi katere se razvrednotijo mnogi drugi napori naše družbe, in ima katastrofalne posledice predvsem za socialni razvoj.

Komentar tedna

Rdeči prapor

Iz zgodovine poznamo veliko socialnih revolucij. Skoraj vse novejše so se bile v znamenju enakosti, bratstva in svobode.

Najprej se je na barikadah spopadlo meščanstvo z nevzdržnim fevdalnim sistemom. Toda kapitalizem zaradi svojega profitarstva ni mogel uresničiti revolucionarnih načel francoske revolucije. In zato se je delavstvo ponovno vrnilo na barikade. Toda revolucije so bile uspešne le tam, kjer so se ravnali delavci in kmetje po naprej izdelanem programu komunističnih partij. Takšna je bila na primer Sovjetska revolucija.

Z narodnoosvobodilno borbo se je tudi pri nas pričela revolucija za spremembo družbenih razmer. Delavski razred je razlastil razlaščevalce, da bi lahko kot gospodar svojega dela kreiral družbeno razvojno pot. Po vojni se je oborožena revolucija prelila v revolucijo dela. Nov polet je dobila z uvedbo samoupravljanja, ki danes še zdaleč ni več teoretična vizija in tudi ne novost v našem družbenem razvoju in politični opredelitvi. Prav tako ni geslo prihodnosti, temveč je sedanja in prihodnja resničnost, ki je neodtujljiv sestavni del naših socialističnih proizvajalnih odnosov.

Te misli so se pred dnevi zlile tudi v poudarek osmega srečanja samoupravljavcev v Kragujevcu, katerega osrednja tema je bila uresničevanje delegatskega sistema v praksi.

Poudarjeno je bilo, da merimo naprednost in učinkovitost delegatskega sistema s stališča razrednega boja delavcev po tem, koliko ta sistem omogoča, da obči interesi združenega dela dobijo v razvoju socialističnih proizvajalnih odnosov vodilno vlogo, da se neposredno izražajo in uresničujejo. Pozitivne rezultate v razvoju delegatskih odnosov pa že danes opazujemo predvsem v tistih temeljnih organizacijah združenega dela, v katerih so samoupravni odnosi razviti, se pravi, kjer o dohodku in drugih bistvenih vprašanjih medsebojnih odnosov odločajo sami delavci, kjer dosegajo dobre rezultate v proizvodnji in storilnosti in kjer so družbenopolitične organizacije, zlasti ZK in sindikat, aktivni dejavniki samoupravnih družbenih odnosov v celoti.

Kljub vsemu pa v nekaterih organizacijah združenega dela in raznih družbenih okoljih, celo velikih in sorazmerno razvitih, samoupravni, torej tudi delegatski odnosi, niso še dovolj razviti ali pa zaostajajo v razvoju. Tem vprašanjem bo treba posvetiti v prihodnje še več pozornosti, kajti vse naše prizadevanje za gospodarsko stabilizacijo bo zaman, če hkrati z bitko za boljše gospodarjenje ne bomo razvijali tudi samoupravnih odnosov. Slednje je tudi sporočilo srečanja „Rdeči prapor" v Kragujevcu, ki nima zgolj manifestativnega pomena, marveč, ima predvsem delovno obeležje.

MILAN MEDEN

POHOD PO POTEH 14. DIVIZIJE JE POKAZAL, DA SO MLADI

Pripravljeni na splošni ljudski odpor

Letošnjega pohoda so se prvič udeležili tudi mladi iz pobratenih občin Vrnjačka Banja in Split

Prav gotovo danes ni nikogar, ki ne bi vedel za junaške boje, juriše in preboje 14. divizije sredi februarja leta 1944 na območju velenjske občine. Že najmlajši šolarji vedo, da je bil član kulturne skupine „Štirinajste" tudi pesnik Karel Destovnik-Kajuh iz Šoštanja, ki je padel 22. februarja 1944 star komaj dobrih dvaindvajset let. V spomin na legendarni pohod 14. divizije, v spomin na njene hude boje, v spomin na vse padle borce štirinajste prirejajo mladi iz velenjske občine že nekaj let pohod po poteh te divizije. Na njih mladi spoznavajo kraje, kjer je hodila „Štirinajsta", obiskujejo domačije, ki so v takratni hudi zimi nudile za trenutek zavetje prezeblim in lačnim borcem. Še posebej pa so na teh pohodih zanimiva srečanja z nekdanjimi borci in mladi vsakič zelo radovedno prisluhnejo njihovim spominom na hude vojne dni. Pohodi po poteh 14. divizije tudi potrjujejo pripravljenost in sposobnost mladih za splošni ljudski odpor oziroma njihovo odločenost, da so pripravljeni braniti pridobitve naše revolucije, če bo to potrebno.

Letošnji pohod po poteh „Štirinajste" se je nekoliko razlikoval od prejšnjih. Komisija za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito pri občinski konferenci ZSMS Velenje je želela vanj pritegniti čimveč mladih Zato ga je razdelila na dva dela.

V petek, 13. februarja so krenili na enodnevni pohod osnovnošolci. Okrog osme ure so se zbrali pred spomenikom žrtvam v Šoštanju. Tam jih je pozdravil v imenu borcev predsednik zveze združenj borcev NOV Šoštanj Franjo Nagode. Njihov cilj so bile Ravne. Med potjo so se ustavljali pred spomeniki NOB ter na njih prižigali svečke, obiskali pa so tudi nekaj partizanskih domačij in se s skromnimi darili zahvalili domačinom za pomoč, ki so jo nudili parttizanom.

V soboto pa so odšli na pohod mladi iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij, srednješolci in študentje. Njim so se letos prvič pridružili tudi mladi iz pobratenih občin Vrnjačka Banja in Split. Nekaj po sedmi uri so bili vsi zbrani na Titovem trgu. Kmalu nato se je zaslišal glas komandanta pohoda Milana Kretiča – mirno! in njegov raport Jožetu Melanšku, ki je mlade pozdravil v imenu občinskega štaba teritorialne obrambe in jim zaželel srečno pot. Delegacija treh mladincev je nato položila venec k spomeniku žrtvam na Titovem trgu. Sto mladih se je razporedilo v dolgo kolono in krenili so proti Paki. Po slabi uri hoje so prispeli do spomenika v Paki, kjer je 14. divizija prekoračila progo, reko in cesto ter se povzpela v strmo pobočje proti Cirkovcam. Pri spomeniku so izvedli kratek program, in položili venec.

Vse bolj je snežilo, in vedeli so, da letošnji pohod ne bo lahak. Kljub temu se snega in mraza niso ustrašili, ampak so junaško zakorakali v debelo snežno odejo. Korakali so tiho, v koloni po eden. Slišati je bilo le škripanje snega pod njihovimi čevlji, šum, ki ga je povzročal sneg, ki je padal z vej ter od

Čeprav je bilo hladno, se je kozarček jabolčnika zelo prilegel

časa do časa povelje komandanta – hitreje! Tik pred osnovno šolo v Cirkovcah so kljub previdnosti padli v zasedo, ki so jim jo pripravili pripadniki teritorialne obrambe. Pred osnovno šolo so udeležence pohoda sprejeli predstavniki krajevne skupnosti Cirkovce in učenci tamkajšnje šole. Tisti, ki jih je najbolj tresel mraz, so si opomogli s srkom žganja, ki jim ga je ponudil eden izmed domačinov. Najbolj pa so se razveselili toplega čaja, ki so jim ga pripravili v šolski kuhinji. Pred spominsko ploščo na zidu šole so cirkovški šolarji pripravili lepo svečanost. Potem ko so si dodobra odpočili in se pogreli s toplim čajem, so mladi krenili naprej proti Graški gori, Gori jurišev „Štirinajste". Tudi na Graški gori so se s kratko svečanostjo oddolžili spominu padlim borcem. Nato so se spustili navzdol proti Plešivcu in naprej do Raven, kjer so jih nadvse gostoljubno sprejeli tamkajšnji domačini ter jim odstopili prostor v šoli, kjer so udeleženci pohoda prenočili. V Ravnah so zvečer poslušali predavanje o družbeni samozaščiti, priredili pa so tudi zanimiv tovariški večer. Kljub temu, da je bilo za njimi cel dan naporne hoje po debelem snegu, čeprav so marsikaterega že pošteno bolele noge, so zmogli še toliko moči, da so pred spanjem še zaplesali. Po končanem plesu so po tleh pogrnili odeje, spalne vreče ali kar je pač kdo imel, naslonili glave na nahrbtnike ter se kmalu pogreznili v globok spanec. Zjutraj so resda marsikoga bolele kosti, vendar so ob misli, da se je partizanom godilo veliko slabše pozabili na trda ležišča in nadaljevali pot.

Njihova naslednja postojanka so bile Zavodnje. Tudi tamkajšnji domačini so jih prijazno sprejeli. Mladi so se najprej postavili v dolgo vrsto pred šolsko kuhinjo, kjer je vsakega čakala kranjska klobasa, velik kos kruha in topel čaj. Mnogi so se kar dvakrat postavili v vrsto. Po krepki malici jih je v prosvetnem domu pozdravil tajnik zveze borcev Zavodnje in član predsedstva SRS Franc Šmon. ter jim spregovoril o bojih Štirinajste.

Pred udeleženci letošnjega pohoda je bil še zadnji del poti. Pot do Žlebnika, kjer je padel partizanski pesnik Karel Destovnik-Kajuh.

Spet je bilo treba zagaziti v debel sneg. V Zavodnjah so se na čelo dolge kolone mladih postavili tamkajšnji lovci in tako prevzeli vlogo komandirja 1. čete Andreja Šilca. Slednji je bil namreč skoraj ves čas pohoda na čelu in tako drugim utiral pot po debeli snežni odeji. Zato z „zamenjavo" ni bil preveč zadovoljen, ker pač – kot je dejal – potrebuje kondicijo za Visoke Tatre. Eden izmed udeležencev mu je sicer dejal, naj si ureže svojo gaz, vendar Šilc tega ni storil, ker je menda preslišal to pobudo.

Poti do Žlebnika nikakor ni hotelo biti konec. Mladi so bili sicer že precej utrujeni, vendar so takoj pozabili na napor, visok sneg in meglo, ki je bila vse gostejša, ko je nekdo izmed njih predlagal kepanje. Nekateri so ta „boj" vzeli tako resno, da so bili njihovi nasprotniki tako beli, da jih še tako ostro sovražnikovo oko ne bi prepoznalo v snegu.

Še nekaj sto metrov strme poti med smrekami, s katerih se je neprestano vsipal sneg in pred njimi se je razprostrla Žlebnikovina cilj letošnega pohoda. Snega je toliko naletelo, da so komaj opazili spomenik Štirinajsti pred domačijo. Še preden so odhiteli na topel čaj in dober domač kruh v kuhinjo, so naredili krog okrog spomenika, nanj položili venec, mladinki, Duška Centrih in Mojca Bec pa sta recitirali nekaj Kajuhovi pesmi. Spomin na padle junake so počastili z enominutnim molkom.

STANE VOVK

Najmlajši pri obujanju tradicij NOB

Pred spomenikom v Šoštanju so se skupaj z osnovnošolci zbrali tudi člani ZZB NOV Šoštanj

Delavski svet temeljne organizacije združenega dela vzdrževanje v sestavi Gorenje TGO Velenje

RAZPISUJE

prosto delovno mesto

vodje TOZD VZDRŽEVANJE

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje: določene z zakoni in družbenimi dogovori;
- da ima srednjo ali višjo izobrazbo strojne, elektro ali organizacijske smeri;
- da ima 5 let prakse od tega 3 leta na vodstvenih delovnih mestih v TOZD ali delovni organizaciji
- da je moralno in politično neoporečen;
- da njegovo dosedanje delo jamči, da bodo doseženi cilji TOZD in cilji delovne organizacije ob načelu solidarnosti in vzajemnosti delovne organizacije.

Prijavi je treba priložiti dokazila o izobrazbi, delovnih izkušnjjah in potrdilo o nekaznovanju.

Pismene prijave z zgoraj navedenimi prilogami je treba poslati v 15 dneh od objave tega razpisa na naslov Gorenje TGO Velenje, kadrovska operativa, Velenje, Celjska 5a z oznako RAZPIS DELOVNEGA MESTA VODJA TOZD.

Prijave brez prilog in nepravočasne prijave se ne bodo obravnavale.

Podrobnejše informacije daje kadrovska operativa med rednim delovnim časom

Jure Žegarac

Živorad Kotljajić

NAPORNO VENDAR LEPO!

Medtem ko so v topli kuhinji pili vroč čaj ter si tešili lakoto z dobrim domačim kruhom, smo nekaj mladih vprašali, kaj mislijo o pohodu. Najbolj smo bili radovedni, kaj bodo o njem povedali mladi iz Vrnjačke Banje in Splita, ki so letos prvič šli po poti Štirinajste.

JURE ŽEGARAC (Split): Pisma, ki nam ga je poslala občinska konferenca ZSMS Velenje, naj se udeležimo pohoda po poteh 14. divizije smo se zelo razveselili. Ko smo prišli v Velenje, smo bili malce zaskrbljeni. ker smo videli toliko snega.

Vendar smo si rekli: vsaka šola da nekaj koristnega in pozabili smo na sneg ter mraz, ki nas je čakal na poti. Vedeli smo tudi, da je pohod priložnost, da spoznamo nove prijatelje, sklenemo nova poznanstva. Resda je bila pot sprva težka, vendar, ko smo se segreli, smo tudi mi uspešno gazili. Sedaj, ko je dolgi pohod za nami, moram reči, da je bilo lepo. Mislim, da bi morali takšne medsebojne akcije v prihodnje še poglobiti. Tudi mi organiziramo vsako leto pohod po poteh 1. splitskega odreda. Medsebojna udeležba na pohodih pa bo prav gotovo bogat prispevek k utrjevanju bratstva in enotnosti.

ŽIVORAD KOTLJAJIĆ (Vrnjačka Banja): Pohoda sem se udeležil z željo, da z mladimi iz bratskega Velenja še bolj utrdimo medsebojne stike. Zdaj nisem prvič skupaj z njimi. Že lani smo sestavljali skupno brigado na zvezni brigadirski akciji Šabac 75. Takšni pohodi so potrebni, saj je to dolg nas mladih do naših borcev, ki so se borili proti okupatorju; to je naš dolg do vseh, ki so dali življenje za našo svobodo. Na pohodu sem spoznal nove prijatelje, vaše kraje . . . Mislim, da sta bratstvo in enotnost, ki sta največja pridobitev naše revolucije, tudi tokrat dobila svojo potrditev.

ŽELJKO ŠOUEK (Split): Podobno kot moji kolegi sem se tudi jaz zelo razveselil poti v Velenje. Tukaj sem prvič in moram povedati, da sem zelo navdušen nad lepoto vaših krajev. Na pohodu je bilo zelo lepo. Vsepovsod, kjer smo se ustavljali, so nas prijazno sprejeli domačini, njihov topel čaj pa nas je še dolgo grel. Pohodi pa so ena najlepših oblik negovanja tradicij NOB, zato bi se ga prihodnje leto, če bi živel tukaj, z veseljem znova udeležil. Domov se bom vrnil z nepozabnimi vtisi in bogatejši za veliko število prijateljev.

MARIJA ARLIČ: Pohodi po poteh Štirinajste so najboljša priložnost mladih, da spoznajo del poti, kraje, kjer so junaško jurišali in se prebijali skozi sovražnikove obroče borci 14. divizije. Letos smo zaradi visokega snega še bolj občutili, kako hudo je bilo partizanom. Čeprav sem precej utrujena, bom prav gotovo še šla po tej poti.

DRAGIČA POVH: Letos se že šestič udeležujem pohoda in vsako leto se mi zdi lepši. Letošnji pa je bil nekaj izjemnega glede na to, da smo morali gaziti zelo visok sneg. Mislim, da bi se morali vsi mladi vsaj enkrat udeležiti takšnega pohoda.

MIRAN JANČIČ: Tudi jaz sem bil na pohodu že nekajkrat. Vendar se mi zdi letošnji zaradi visokega snega najlepši, najbolj izviren. Tako smo lahko občutili vsaj delček trpljenja borcev „Štirinajste".

DUŠKA PODVINŠEK: Na pohodu sem že četrtič. Letošnji je bil zame najtežji. Ves čas je močno snežilo. Snega je bilo vse več, mi pa zato seveda vse bolj mokri. Vendar sem vesela, da sem tudi ob takšnem vremenu zdržala do konca.

STANE ŠIRŠE: Tudi zame to ni prva pot po poteh „Štirinajste". Bil sem že nekajkrat udeleženec pohodov, in bom seveda še. S tem najlepše obujamo tradicije narodnoosvobodilnega boja.

DUŠKA CENTRIH: Zdaj, ko je pot za mano, je ves napor pozabljen. Pozabili bomo na zamete, sneg, ki je ves čas naletaval, na premočene čevlje in obleko. Z nami bo ostal občutek zadovoljstva, da smo skusili vsaj delček tega, kar so pretrpeli borci „Štirinajste" na svojem pohodu. Mladi ne bomo nikoli pozabili njihovega trpljenja, njihovih junaških jurišev in življenj, ki so jih darovali za našo svobodo.

Željko Šouek

Bragica Povh

Miran Jančič

Marija Arlič

Duška Podvinšek

Stane Serše

Duška Centrih

NAŠ ROMAN

13

● HARRISON E. SALISBURY

Ni se dal pregovoriti. Verjetno zaradi bolne matere, ki potovanja ne bi prenesla. Hkrati pa je že prej obljubil, da bo prevzel vodstvo in organizacijo dela vseh tistih glasbenikov, ki so ostali. Skupino so evakuirali 22. avgusta ponoči in njega ni bilo med njimi. Pri Mgi se je vlak z evakuiranci ustavil, ker so Nembi bombardirali most pri Volhovstroju blizu Vologde. Končno so ga preusmerili proti Pestovu; le ta pot je bila še odprta. Takoj za tem so bombardirali železniško postajo v Mgi in pot je bila dokončno prekinjena.

4. septembra je bil oblačen in meglen dan. Okrog poldne so v Smilni že prispela prva poročila: nemška artilerija je začela obstreljevati mesto. Bombardirali so tovorno postajo v Vitebsku, prizadeta je bila tovarna Dalolin, kasneje še tovarna Krasni Neftjanik, Boljševiška tovarna in hidroelektrarna 5. Izgube so bile velike. Kmalu so ugotovili, da imajo Nemci 240 milimetrske dalnjostrelne topove in da streljajo nekje iz okolice Tosna.

Novice o bombardiranju so se v mestu hitro razširile. Ljudje so kmalu izvedeli za padec Mge in to, da je pretrgana zadnja železniška zveza z Moskvo. Zdaj so Nemci lahko začeli obstreljevati njihovo mesto in to je bila grozljiva

900 DNI

resnica. Življenje pa je teklo dalje. Po ulicah so viseli plakati in vabili na premiero operete Grofica Marica v operetnem gledališču. Na železniški postaji je čakala dolga vrsta ljudi. Nihče ni vedel, kaj čakajo, saj je bilo okence pri blagajni zaprto. Mar sploh ne vedo, da je Mga padla in da ni nobene poti iz mesta?

Pisatelj Visarion Sajanov se je tega dne sprehajal po leningrajskih ulicah. Ženska s tremi otroki mu je na vprašanje, kaj čaka, odgovorila:

„Ko bodo Mgi spet osvobodili, se bomo lahko odpeljali. Čakamo, da bomo pravočasno dobili vozovnice."

Pred postajo je dekle v belem predpasniku prodajalo pokalico. Neka deklica je na pločniku s kredo narisala kvadrate in skakala po njih, kot je to počela vse dni dotlej. Druga je v naročju nosila mačko, na ramenih pa sta ji viseli plinski maski.

„Si se pa dobro pripravila," jo je ogovoril Visarion Sajanov.

„Da, moram se privaditi."

„Zakaj pa imaš dve maski? "

„Mislite, da bom dovolila, da se bo muca zadušila? "

V naslednjih tednih, ko se je obroč okrog mesta ožil in zapiral, se je Sajanov še večkrat spomnil deklice z maskama in njene mačke. Ni se zavedala, kako naglo je odrasla

Sicer pa so se ljudje v teh dneh pogovarjali le o Mgi. Na cesti je Sajanov slišal nekoga govoriti:

„Nemškim vojakom se zdi seveda Mge tako zanesljiva in večna, da sploh ne pomislijo na to, da jo bomo nekega dne spet osvobodili. Takrat se bodo morali umakniti prav do Berlina."

To se je res zgodilo, toda šele veliko kasneje.

KRVAVO RDEČI OBLAKI

Vera Inber še ni doživela takšne jeseni: dežja ni bilo niti kaplje, zrak je bil topel in suh, na drevju je še vedno šelestelo listje in se prelivalo v najrazličnejših odtenkih škrlatne in rumene barve. Njen mož, dr. Ivan D. Strašun, je vse dneve delal v veliki bolnišnici na Apotekarskem otoku. Z balkona njunega stanovanja v Pesočni ulici je čez krošnje dreves Botaničnega vrta lahko opazovala, kaj se dogaja nad velikim mestom.

● MODNA KREATORKA STAŠA

● NOVOSTI PRIHAJAJO S POMLADJO

Ko se naveličamo zimskih oblačil, ko se zima počasi umika pomladi, nam moda postreže z novostmi. Novostmi v novih linijah oz. krojih, novostmi v materialih in barvah. Eno teh novosti vam predstavljam danes. To je „dvojna obleka", obleka s tuniko, obleka čez obleko, ali kakor koli ji že hočete reči. V resnici sta to dve obleki. Spodnja je čisto običajno, modno tubasto krojena obleka s preprostim ravnim vratnim izrezom in ozkimi dolgimi rokavi. Tudi sama bi bila že dovolj moderna. Še bolj aktualna pa bo, če bo čeznjo oblečena nekoliko krajša ravna tunika brez rokavov. Ravna linija je lahko v pasu stisnjena, vratni izrez je najlepši V oblike, ramena Ravna linija je lahko v pasu stisnjena, vratni izraz je najlepši velik v oblike, ramena so podaljšana, široka. Obe oblačili torej, pravilno oblečeni drugo vrh drugega, ustvarjata nov modni videz.

Če bo pravilno izbran še material in barva (flanela v lepih pastelnih tonih, ki jih vsaka pomlad vedno znova vzljubi), bo dvojna obleka v skladu z novimi modnimi tendencami.

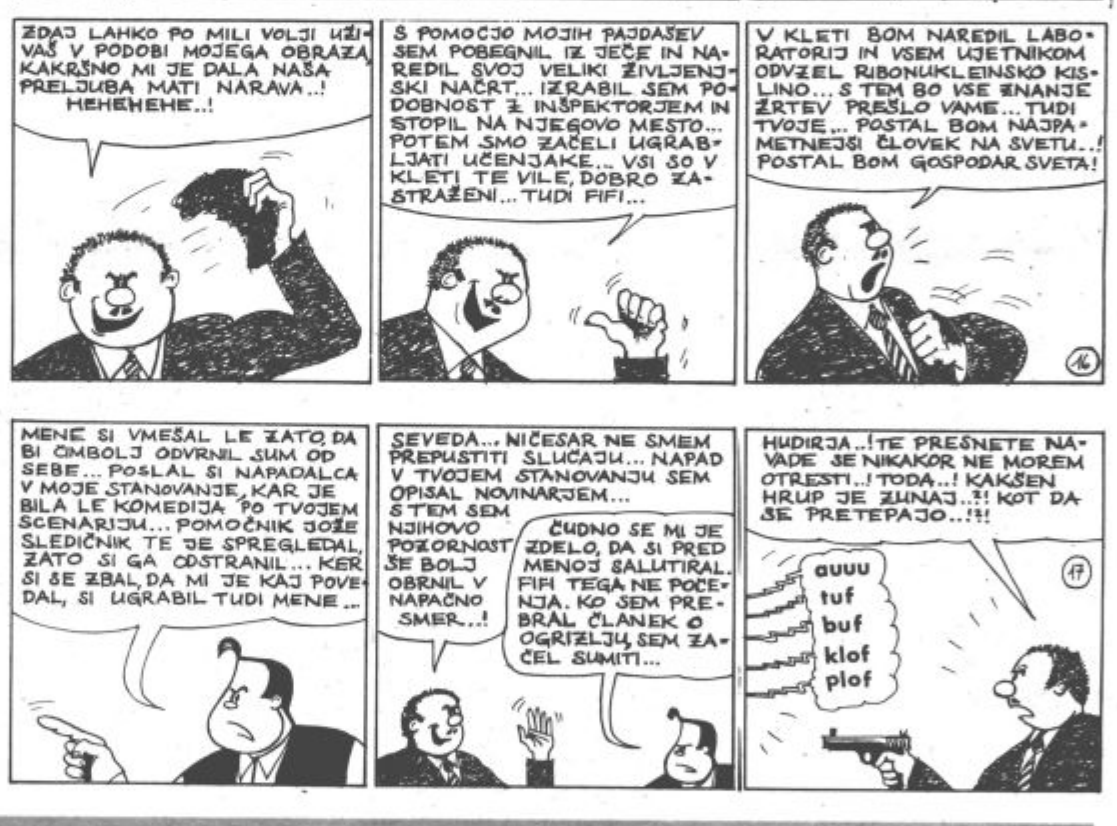

● 10 LET ORGANIZIRANEGA IZLETNIŠTVA PD VELENJE

Nepozabni spomini

Doslej 83 obiskov domačih in tujih gora – Tudi letos pester spored izletov – Skrb za množično vzgojno, izobraževalno in izletniško rekreativno dejavnost potrjuje vlogo ter pomen planinskega društva za našo družbeno skupnost

Planinsko društvo Velenje, ki obstaja že od 1949. leta dalje i ima danes že prek 1600 članov, stopa letos v deseto sezon organiziranega izletništva. V teh letih so člani prehodili nemal planinskih poti, domače in tuje gore pa so obiskali kar na 8 skupnih izletih.

Marsikdo teh obiskov ne bo nikoli pozabil in rad se spominj množičnih vzponov na našega najvišjega očaka Triglav ali pa Sto kamor se morda sam ne bi nikoli povzpel; in izleta na našo soseds Peco, pa lepotico v osrednjih KamnišKIH in Savinjskih Alpa Ojstrico; spominja se številnih vrhov izven naše republike, n katerih ni bilo čutiti nobenih meja, ampak le obučtek brezmejn svobode in sreče, ki ga porajajo enake težnje in cilji: Treskavice Bosni, Obirja na Koroškem ali Poldnašnje špice v Furlaniji – Julijski krajini . . .

Kdo bi lahko naštel vsa imena, na katera se vežejo skupna planinska pota in doživetja iz preteklosti! Tudi vseh trenutkov pričakovanja in priprav na izlete, vtisov s sto in sto kilometrov poti, naporov z vzponov, enkratnih razgledov z vrhov, težkih preizkušenj v dežju, vetru, mrazu in vročini, iskrenih srečanj s starimi znanci in sklepanja novih prijateljstev, pisanega vzdušja v planinskih kočah in zadovoljstva ob po vratkih domov – tega ni moč op sati z enim stavkom. Spomini ost jajo živi, toda ni lahko vsega po vedati . . .

Na to vprašanje si odgovarja vsa zase; vsak po svoje – in v vsaken odgovoru je nekaj resnice. Slišal i bral sem že mnogo takšnih odgo vorov, a morda – vsaj zame – j znani planinski zgodovinar in lite Evgen Lovšin nedavno tega, ko j praznoval svojo 80-letnico, poved pravo resnico s temi besedami:

„Sto razlogov je tu in vsak j življenjsko važen. Moja iskrena žel je, da bi mladina cenila tiste vre note, ki dajejo človeku, če živi prirodo v prijateljskih odnosih, te lesno zdravje in harmonijo duha smiselnost in pomenljivost življenja čut za lepoto, pogum, nagnjene telesni kulturi, veselje do literarneg in znanstvenega dela, do odkrivanj novih predelov na Zemlji, pripravlje nost za obrambo lastnega ljudstva i države, plemenito človekoljubnost."

Prvi letošnji izlet PD Velenje j že za nami. Za slovenski kultur praznik, 8. februarja, je namre okoli 20 planincev prehodilo odse Šaleške planinske poti. Zaradi sv žega snega so se podali kar na bliž Paški Kozjak.

Na drugi izlet se že pripravljam Tako kot vsako leto, se bomo v lenjski planinci tudi letos udeleži spominskega pohoda na 2.236 me rov visoki Stol. Na ta pohod, enajst zapored, bomo šli v nedeljo, 2 februarja, ob 4. uri zjutraj. Ud ležbo pa seveda priporočamo le bo izkušenim planincem, ki imaj ustrezno opremo in tudi dovolj f zične kondicije.

Z željo, da bi kar najširšem krogu članstva – in tudi drugi občanom – približali lepote go skega sveta ter da bi na skupni izletih ohranjali takšne vrednote k so čut za lepoto, ljubezen do nara in domovine, iskreno tovarištv skromnost, požrtvovalnost, itd., p sredujemo spored letošnjih izlet tudi izven okvirov planinske org nizacije. Vabimo vas, da se nam izletih pridružite, se spoznate z na dejavnostjo in se morda vključite v druga področja našega delovanj

V marcu bosta kar dva izleta: nedeljo, 7. marca, bomo v poč stitev dneva žena obiskali Kre žarjev vrh (1161 m) na Pohorju. Č 14 dni, 21. marca, pa gremo na izl po Savinjski poti.

18. aprila bomo obiskali PD V raždin in se sprehodili k eni njihov postojank.

Majski izlet bo zopet malo z htevnejši, a vendar zelo zanimiv. nedeljo, 23. maja si bomo ogled Veliki Snežnik (1796 m), ki bo tistem času verjetno že posut prvim planinskim cvetjem.

20. junija se bomo podali Koroško babo (2.123 m), ene vrhov in skupine Mrzle gore v Kam niških in Savinjskih Alpah.

V juliju se bomo ponovno pod na 5-dnevni izlet, v gore Bosne, pot pa bomo šli 21. julija. 30. juli bo sledil še tridnevni izlet po po gozdarjev 6-YU.

Po nekaj letih se bomo let zopet povzpeli na naš najvišji vr Triglav (2.863 m). Ta izlet bo dv dnevni – in sicer 21. ter 22. avgust

Na dan planincev, 11. septembr gremo na dvodnevni izlet na Ojst co (2.349 m), 26. septembra pa na Mali Draški vrh (2.132 m), drzn skalnato ostrico v grebenu Krmo.

V oktobru bodo na sporedu k trije izleti: prvo nedeljo, 3. oktob se bomo sprehodili po drugem de Savinjske poti, 16. oktobra bo sled dvodnevni „izlet v neznano", pr dnevom mrtvih, 30. oktobra bomo ponesli svečke na partizans grobove v naši okolici in počast spomin vseh padlih v NOB.

Izletov se lahko udeleže t nečlani; vendar vsem priporočam da si izberejo le tiste izlete, ki za niso prezahtevni.

Prijave in vplačila bodo sp jemali blagajnik PD Velenje St Jamnikar (REK Velenje – TOZ PGM), tajnik Miroslav Žolnir (RE Velenje – DSSS) in vsakokra vodja izleta – in sicer po vrstn redu do polne zasedbe avtobusa.

Udeleženci izletov – tudi neor niziranih – se vedno zbiramo p avtobusno postajo v Velenju. svidenje na izletih!

FELJTON

KOMANDOSI BREZ BARETK

26

Tedaj je zazvonil telefon. Iz Hitlerjevaga štaba so mu ukazali naj pošlje vse svoje enote komandosov pred poslopje Vojnega ministrstva, kjer bodo „pomagali majorju Remerju." To je bil prvi ukaz, ki ga je dobil in hkrati je bil to tudi zadnji.

Major Remer je bil poveljnik Berlinskega bataljona. Ko sta se srečala pred poslopjem Vojnega ministrstva, je povedal, da so njegovi možje že obkolili vsa vladna poslopja in sedaj čakajo nadaljnjih ukazov.

Major je pred nekaj urami prejel ukaz iz Vojnega ministrstva naj zasede kanclerjevo palačo in poslopja ministrstev ter aretira vse strankine voditelje.

Ko je v propagandnem ministrstvu hotel aretirati Goebelsa, ga je ta pregovoril, da je telefoniral v Volčjo jamo.

K telefonu je prišel Hitler osebno in tedaj se je klobčič začel odvijati. Fuehrer je izbruhal iz sebe ploho vprašanj, na katera je major počasi odgovarjal in tako pripomogel do tega, da so odkrili središče zarote.

Kje je dobil ukaz, naj aretira vse strankine voditelje? Tako so mu ukazali v Vojnem ministrstvu, je odgovoril major. Ali ima svoje enote pripravljene? Ima! Če je tako, je skorajda vpil Hitler, naj takoj odmarširajo proti Vojnemu ministrstvu in aretirajo vse izdajalce v njem. Jasno? Jasno! In da ne bo nihče zapustil poslopja! Da, je rekel major Remer, razumem.

Ko je Skorzeny malo po tem razgovoru stal pred glavnim vhodom v poslopje Vojnega ministrstva, je nenadoma prišel iz njega general, okrašen z odlikovanji. Straža ga je strumno pozdravila, general je odzravil, sedel v avto in se odpeljal.

„Kdo je to? " je vprašal Skorzeny vojaka, ki je stal poleg njega.

„General From, poveljnik Rezervne armade," je odgovoril vojak.

V tem trenutku je prišel tudi major Remer in moža sta ugotovila, da poslej nihče ne bo smel več iz poslopja, pa čeprav bo imel maršalsko palico v roki. Straža, ki je izpustila generala Froma, je dobila ukaz, da ne sme nihče več ne ven, ne noter.

Potem ko so prispeli komandosi iz Friedenthala, ki jih je vodil Foelkersam, in se razporedili okoli vladnih ministrstev, ter tako okrepili vrste Remerjevega bataljona, je Skorzeny s svojim pribočnikom odšel v poslopje Vojnega ministrstva.

Njuni koraki so pošastno odmevali po praznih hodnikih. Nenadoma pa tresk! Izza nekega ovinka je planilo nanju pol ducata mož z brzostrelkami v rokah. V trenutku sta bila na tleh, pa se je zmeda brž pojasnila, ko so napadalci zvedeli, da sta prišla z dobrimi nameni in ne slabimi. Skupina častnikov, ki niso pripadali zarotnikom, se je namreč oborožila in sklenila, da se postavi po robu vsekomur, ki bi hotel zavzeti ministrstvo. Slišali so, da so na Hitlerja izvedli atentat, niso pa vedeli, če je mrtev ali pa je samo ranjen.

Skorzeny jim je povedal, da je Hitler živ in da so zarotniki odkriti. Potem so šli od sobe do sobe in v vseh so se vrstile podobne scene. Uradniki ina častniki, ki niso bili na strani zarotnikov, so stali z revolverji v rokah in čakali . . . pa nihče ni vedel na kaj.

Presenetilo ga je, da je bilo ministrstvo praktično v razsulu. Telefoni so zvonili, teleprinterji oddajali nujna sporočila, radijska postaja je bruhala na tisoče morsejevih znakov – pa nikomur ni prišlo na misel, da bi kaj ukrenil.

Kdove koliko zalog bo ostalo nedotaknjenih in koliko čet ne bo dobilo nujno potrebnih potrebščin zaradi te zmede, ki vlada tukaj, je pomislil, ko je hodil od oddelka do oddelka in povsod videl enako sliko popolne anarhije.

Nihče ni vedel, kaj naj stori. Poveljujočega oficirja in predstojnika ni bilo, telefonske linije s Hitlerjevim štabom so bile že nekaj ur nepretrgoma povsem zasedene, skratka – od nikoder ni bilo moč dobiti nobenega ukaza ali navodila. Zato je vsak le postopal okoli ali pa sedel za svojo pisalno mizo, mnogi v smrtnem strahu, da je to njihova zadnja ura.

Postalo mu je jasno, da bo najbolje, če jih bo pripravil do tega, da bodo naprej opravljali svoje normalne delovne naloge. Vsakdo naj se loti dela, ki ga je opravljal, predno je nastopila zmeda, je svetoval častnikom, ki so stali okoli njega. Tako bo najbolje za vse in najhitreje bodo znova vpeljali red.

Ubogali so ga in počasi se je oddelek za oddelkom vrnil v vsaj za silo normalno stanje.

Medtem ko so uradniki znova poskušali spraviti v tek mehanizem Vojnega ministrstva, je poskušal Skorzeny spraviti skupaj drobce informacij, ki jih je imel, in si ustvariti podobo tistega, kar se je zgodilo.

Videti je bilo, da se je vse začelo z nekim von Stauffenbergom v Vojnem ministrstvu. Grof Stauffenberg je postal polkovnik v Rommlovem puščavskem korpusu, kjer je v eni izmed bitk izgubil desno roko, dva prsta na levi roki in oko. In vendar so prav njega zarotniki izbrali, da ubije Hitlerja! Spričo tega, da zaradi ran ni mogel niti streljati z revolverjem, so izbrali bombo, peklenski stroj. Zarotniki so ga že nekaj mesecev prej postavili za oficirja za zvezo med Hitlerjevim štabom in poveljstvom Rezervne armade, ki je imela svoj sedež v Berlinu.

Potem ko se je nekaj generalov in polkovnikov po dolgih razpravah vendarle zedinilo v tem, da je treba Hitlerja ubiti (nekateri so bili za to, da ga samo zaprejo in izročijo zaveznikom, drugi, da ga pošljejo v neko umobolnico pod napačnim imenom, in tretji, da ga izženejo nekam v Južno Ameriko), so poiskali moža, ki bi bil pripravljen izvesti atentat.

Izbor je padel na grofa Stauffenberga, ki je bil zaradi svojih ran in poškodb videti še najmanj sumljiv. Imenovali so ga za zveznega oficirja in čakali na priložnost.

Ponudila se je 20. julija, ko je bila v Volčjem brlogu sklicana konferenca, na kateri bi moral poročati tudi Stauffenberg. V njegovo aktovko so dali peklenski stroj, ki je eksplodiral komaj tri metre od Hitlerja, pa zaradi debele hrastove mize, ki je zavarovala firerja in lesenih sten barake, ki so omilile učinek eksplozije, niso dosegli svojega cilja.

● IZ ARHIVOV NACISTIČNEGA VOJNEGA STROJA

● TE DNI PRED DVAINTRIDESETIMI LETI SO ENOTE ŠTIRINAJSTE ZAKLJUČEVALE LEGENDARNI POHOD IZ BELE KRAJINE SKOZI HRVATSKO NA ŠTAJERSKO:

Vse napore zmoreš, če resnično ljubiš domovino!

Dvaintrideset let mineva od pohoda Štirinajste na Štajersko. Ta legendarni pohod sodi med največja junaštva našega narodnoosvobodilnega boja. To je slovenska bitka na Neretvi, to je slovenska Sutjeska, to je slovenski igmanski marš.

Štirinajsta je izpolnjevala veliko poslanstvo z nadčloveškimi napori in velikimi žrtvami in ni klonila pred nekajkrat močnejšim sovražnikom. Z uspešno opravljeno nalogo pa je ustvarila možnosti, da z napori vse slovenske skupnosti osvobodimo Štajersko in Koroško.

Velikokrat se vprašujemo, kje so črpali borci Štirinajste moč, da so zdržali pohod. Vedeti je treba, da je bilo kar dve tretjini borcev in starešin komunistov, kandidatov za člane partije in skojevcev, ki so bili drugim v vsem za zgled. Zato so jim drugi vselej sledili. Kar polovica komunistov pa je darovala svoja življenja za ideale revolucije, ali pa so bili težko ranjeni.

Resnično si je težko zamisliti, kako je mogoče zdržati tak napor, kot so ga borci Štirinajste med pohodom na Štajersko, saj so se od 7. do 26. februarja, z izjemo dveh dni, nenehno vsak dan spopadali s sovražnikom.

Nič čudnega torej ni, da se je pionir Božo, ko je zagledal prvikrat borce Štirinajste, vprašal: „Kaj so to pravi borci? Čisto pravi borci? Borci iz Štirinajste? Le koliko so bili stari v tistih časih? "

Grška gora – Gora jurišev.

Med narodnoosvobodilno borbo si se najbolj proslavila v februarskih dneh leta 1944, med zgodovinskim pohodom XIV. divizije na Štajersko.

Štirinajsta se je spet izmuznila Nemcem. Tudi tokrat je to napravila zares po partizansko; le na enem samem vrhu Paškega Kozjaka je s pravim diverzantskim napadom pregnala nemško zasedo in se brez strela umaknila čez komunikacijo. Ponoči na 20. februar se je nastanila na Plešivcu. Z umikom na Plešivec so vsa nemška prizadevanja za obkolitev postala brezpredmetna in znova so morali nalagati svoje čete na vozila, da bi ponovili že velikokrat izjalovljeni manever.

Štirinajsta je v vasi Plešivec počivala 24 ur. Spet je bilo slišati iz hiš harmoniko, petje in smeh. Borci so bili zopet pripravljeni na pohod in boj. Toda kljub temu dobremu razpoloženju je visel nad Štirinajsto črn oblak.

Če bo hajka še trajala, bodo mraz in sneg, lakota in bolezen, obremenitev z ranjenci, pomanjkanje streliva ter nepretrgani boji popolnoma uničili divizijo. Avtomatsko orožje je delalo štabom velike preglavice; tričetrt strojnic ponavadi v boju ni funkcioniralo, ker v hudem mrazu do 25 stopinj pod ničlo ni bilo pravega maziva zanje. Nemške strojnice pa so zmeraj delovale.

20. februarja, ko so partizani skoraj vsi počivali, so bila na ukaz poveljstva divizije in po priporočilu zdravnikov v vasi Plešivec in v vseh okoliških krajih izkopana podzemska skrivališča za ranjence. Vanje so spravili vse negibne ranjence in jih za nekaj dni oskrbeli s sanitetnimi pomagali. Kmetom, ki so sprejeli obveznost, da jih bodo hranili in varovali, so dali zdravniki napotila za najnujnejšo nego. Štab divizije je nato pripravil načrt za nadaljnji pohod. Vedel je, da je severna smer spet najmočneje zasedena in zato ni sprejel prvotne odločitve o nadaljevanju pohoda proti zahodu. Ker je bil obveščen, da imajo Nemci najmočnejše rezerve na severu v Podgorju, na jugu pa v Šoštanju, se je odločil za pohod v dveh kolonah. Prva kolona, ki jo je sestavljala Tomšičeva brigada, naj bi se prebila po dolini reke Velunje v smeri vasi Ravne pri Šoštanju. Druga kolona s Šercerjevo in Bračičevo brigado naj bi se pretolkla v smeri Rdečnika na Rdečkem vrhu. Na doseženih položajih naj bi brigadi prenočili, nakar bi naslednjega dne šli naprej proti vasi Zavodnje. Tu bi se divizija spet združila in se nato napotila proti Belim vodam, ki so že na vstopu v Mozirske planine . . .

Štab divizije je tako v dosedanjo taktiko vnesel novost. Kratka razdružitev je imela nemen zagotoviti manevrski prostor okoli doline reke Velunje in hkrati nadzirati okoliš proti Šoštanju in Podgorju, od koder bi lahko pričakovali močnejše napade. Pohod bi se torej odvijal po obeh strmih grebenih, ki se vzpenjata na levem in desnem bregu gornjega toka Velunje. Vsekakor bi tak manever Treckovemu štabu povzročil dopolnilme ukrepe in nove skrbi.

21. februarja je sicer iz hiš spet odmevala partizanska pesem ob spremljavi harmonike.

Komaj pa je divizija zapustila vas Plešivec, že jjo je napadlo ogledniško letalo in jo :začelo obstreljevati, pa bombardiratii. Nemci so bili dobro obveščeni, kjje je divizija.

Tomšičeva brigada se je kot leva kolona spusstila v dolino reke Velunje. Tam sco nanjo prežale Winklerjeve bojne sskupine. Zjutraj so se namreč uteegnile urediti in prilagoditi svojo zaporno črto terenskim razmeram, Winkler je pošiljal v dolino reke Velunje za boj sposobne ogledniške oddelke in je tako kmalu zvedel, da se Štirinajsta pripravlja za odhod iz Plešivca. Nemci so z močnimi ogledniškimi oddelki pričakali Tomšičevo brigado, ki se je iz velunjske doline že začela vzpenjati v nasprotno reber. S pomočjo minometov in težkih strojnic so odbili brigado, ki se je nato umaknila in se usmerila proti Graški gori.

Druga kolona Štirinajste je z Bračičevo brigado v ospredju prodirala proti severovzhodu. V velunjskem grabnu se je spopadla z Winklerjevimi oddelki. Vzpela se je na Graško goro in že blizu Rdečkega vrha naletela na sovražnika. Ta je s pomočjo topniške baterije, ki je streljala s položajev na cestnem križišču pri Spodnjem Podgorju, preprečila partizanom preboj in jih potisnila nekoliko nazaj.

Ker so se medtem na Graški gori pokazali tudi Tomšičevci, je štab

Tu se je – kot je zapisano na spomeniku v Paki – 19. februarja 1944 na svojem pohodu prebijala s Paškega Kozjaka na Graško goro XIV. udarna divizija.

divizije vse enote na Graški gori razporedil za obrambo.

Graška gora je visoka kakih 800 metrov.

V zaselku Jager na severovzhodu sta zavzela položaje Bračičeva brigada in 1. bataljon Šercerjeve brigade. Tomšičeva je branila dostope h Graški gori s severa in jugovzhoda, Šercerjeva pa z juga. Štab divizije je zasedel položaje, da bi lahko poveljeval vsem enotam v obrambni razporeditvi. Z njim so bile še razne enote prateža, kulturniška skupina ter divizijska oziroma brigada previjališča z bolniki in ranjenci.

Tako je bila urejena obramba Graške gore s ključnim položajem na Fergunovem vrhu.

In eden izmed najhujših obrambnih bojev Štirinajste se je začel okoli treh popoldne.

Na Rdečkem vrhu so imeli Nemci na položaju močno skupino. V bojih so sodelovale tudi enote wermanov. Štirinajsto divizijo je napadalo okrog 600 nemških vojakov, ki so tedaj imeli močno podporo topništva in minometov. Wermani so vztrajno in besno napadali partizane, da bi že enkrat končali to utrujajoče zasledovanje. Partizani pa so jih srčno odbijali. Poročevalci govore o petih do sedmih sovražnikovih juriših na položaje divizije, ki pa so bili vsi odbiti s partizanskimi protijuriši.

Nemci so napadali položaje Štirinajste tako, da je topniški pripravi sledil pehotni napad. Ker so imeli veliko premoč v orožju in dovolj streliva, so partizanske strojnice molčale, dokler se sovražnik ni približal partizanskim položajem. Ko se je dvignil na juriš, so partizani udarili z ognjem po njem ali pa ga odbijali s protijurišem. Ponekod se je sovražnikovim vojakom posrečilo, da so se celo na 30 metrov približali partizanom.

Najhuje so napadali položaje bataljona Šercerjeve brigade, ki mu je poveljeval Lado Mavsar – Ronko. Ko se je njegov bataljon že začel korak za korakom umikati, mu je prihitel na pomoč bataljon Tomšičeve brigade. Nemce je kar hitro vrgel z zavzetih položajev. Sovražnikovo topništvo je nato začelo tipati po položajih Štirinajste.

Na položaje so zaradi hudega sovražnikovega pritiska morali vsi. Kajuhova kulturniška skupina se je borila skupaj s starimi jurišači. Tu je padel kipar Janez Weiss – Belač.

Ko se je divizija v m^ra^ku pripravljala na odhod, je v zaščitnici ostal kapetan Lado Mavsar – Ronko. Nemci so še enkrat udarili s topništvom in z minami. Tedaj je drobec smrtno zadel tega odličnega bataljonskega poveljnika.

21. februarja zvečer so boji na Graški gori ponehali.

V spomin na ta strahotni boj pa so Graško goro poimenovali Gora jurišev!

Namestnik komandanta Štirinajste divizije, narodni heroj Tone Vidmar – Luka se takole spominja dogodkov na Graški gori:

„Proti Koroški nismo mogli, zato smo se odločili za preboj po velunjskem grabnu in naprej proti Mozirskim planinam, Borci so bili izmučeni. Več dni niso ničesar jedli, bil je mraz, več kot 20 stopinj pod ničlo, in kdor bi se usedel v sneg, bi zagotovo zmrznil.

21. februarja je na Graški gori Štirinajsta vodila odločilno bitko. Uspeli smo!

Kljub temu pa so Nemci objavili – Štirinajsta divizija uničena do zadnjega moža! Zapisali so še banditska, ne samo divizija!

Ko smo po končanem pohodu spet formirali bataljone, čete in brigade, smo se aprila spet pojavili po vaseh. Tudi zato, da bi poiskali ranjence. Na Graški gori so vsi ostali, medtem ko so bili na Paškem Kozjaku izdani in so jih pobili nemški okupatorji.

Ko smo se po ofenzivi zbrali na Graški gori, smo ugotovili, da nas je skoraj trikrat več, kot nas je bilo ob prihodu na Štajersko. Bili smo udarna sila. Dobili smo nove borce, tudi tiste, ki so prihajali s francoske fronte, iz Belgije, pa z ruske fronte. Želeli so se pridružiti partizanom. Podpirali in pomagali pa so nam vsi, tudi pionirji in mladinci.

Začeli smo spet z napadi. Za dan Osvobodilne fronte smo že poslali goreči vlak v Velenje. Za 1. maj smo napadli Velenje samo in Šoštanj. Pokazali smo ljudem, da smo še živi.

In kako so Nemci potem „jamrali" po „Štajerskem gospodarju". Pozimi so objavili, da je uničena Štirinajsta divizija. Potem pa so objavljali – Verujte v veliko zmago nemške armade, ki je nepremagljiva armada na svetu . . ."

21. februarja 1944 zvečer so boji na Graški gori ponehali. Borci Štirinajste so začeli s prebojem, da bi čimprej dosegli Mozirske planine. Iz bojev na Graški gori so imeli veliko ranjencev, borci so bili utrujeni.

Med boji na Graški gori je Štirinajsta porabila toliko streliva, da je ostala skoraj brez njega.

22. februarja se je Štirinajsta zbirala v Ravnah nad Šoštanjem, kamor je prišla z Graške gore. V Ravnah je bila, po vsej verjetnosti, ena od najbolj kritičnih situacij vsega pohoda.

Divizija je bila boj za obstanek – za biti, ali ne biti!

Štirinajsta se je v Ravnah nekajkrat srdito spopadla s sovražnikom. Šlo je za zadnjo obkolitev divizije oziroma za zadnji organiziran boj Štirinajste kot celote.

Po uspelem preboju sovražnikovih zapornih linij pri Kaplanu v Ravnah so se enote Štirinajste napotile mimo Zavodenj proti Belim vodam in se namestile na območju Šentvida nad Zavodnjami, Belih vod in Topolšice . . .

Tone Vidmar – Luka, namestnik komandanta Štirinajste, se takole spominja dogodkov iz Raven:

„Vselej smo govorili – samo naprej! Partijsko nalogo moramo izvršiti. In smo jo tudi častno izvršili, čeprav so nas Nemci čakali z velikimi silami.

Takole smo govorili: Pohorski bataljon je izkrvavel. Če bo treba, bomo tudi mi! In le malo je manjkalo, da ne bi po bitki na Graški gori, med prebojem v Ravnah nad Šoštanjem, izkrvavela tudi Štirinajsta.

Moramo naprej, če ne bomo jutri „konzerve", smo odločili. Nemški smučarji so nam sledili v štirih kolonah in nas stisnili na ozkem prostoru. Morali smo se prebiti. Začeli smo z jurišem . . .

Med prebojem smo izgubili nad 40 borcev. Če ne bi šli v preboj, bi izkrvavela Štirinajsta!

Ostalo nas je 548, brez mene. Sebe nisem štel. Pa smo se potem kregali zato.

No in tako je bila zmaga dobljena, vojaško in politično.

Štirinajsta pa je dobila svoje mesto tudi v vojni zgodovini!"

Po napornem maršu v visokem snegu, saj so bili zameti poldrugi meter visoki, so prišle enote Štirinajste ponoči 22. februarja, na pustni torek, pod obronke Slemena.

Po samotnih kmetijah so gospodinje privlekle ponve in kmalu so se cvrli že skoraj pozabljeni krofi . . .

MARIJAN LIPOVŠEK

(KOnec prihodnjič)

● IZ OBČINE SLOVENJ GRADEC ● IZ OBČINE SLOVENJ GRADEC

● V SREDIŠČU POZORNOSTI URESNIČEVANJE SKLEPOV 5. SEJE CENTRALNEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE:

Sprejeta delovna usmeritev občinske konference ZK

Občinska konferenca Zveze komunistov Slovenj Gradec je na svoji zadnji seji spregovorila o uresničevanju sklepov 5. seje Centralnega komiteja Zveze komunistov v Mislinjski dolini. Po razpravi je bilo sprejetih več sklepov, da bi v občini Slovenj Gradec kar najbolj dosledno in učinkovito uveljavili sklepe.

Sklepe 5. seje Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije morajo, kot so posebej poudarili, obravnavati vse organizacijske oblike ZK v občini Slovenj Gradec. Naloge mora poznati sleherni komunist. Delovne programe vseh organizacijskih oblik je treba dopolniti s sklepi 5. seje Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije ter zastaviti akcijo za njihovo uresničitev. Uresničevanje teh nalog v partijski bazi bo sproti spremljal komite Občinske konference Zveze komunistov.

OBČINSKA KONFERENCA ZK SE BO LETOS SESTALA ŠE ŠTIRIKRAT

Letos bo slovenjgraška občinska konferenca Zveze komunistov namenila posebno pozornost obravnavi aktualnih vsebinskih vprašanj, pomembnih za občinsko skupnost.

Tako bodo na seji v mesecu marcu spregovorili o uresničevanju stabilizacijske politike ter o gospodarskem položaju.

Junija bodo ocenili delovanje delegatskega sistema v občini.

O uresničevanju družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini bodo predvidoma razpravljali v mesecu oktobru.

Na zadnji letošnji seji, sklicali jo bodo decembra, pa bodo ocenili idejnopolitične razmere v občini Slovenj Gradec.

● Najostreje obsojamo zločinski umor

SLOVENJ GRADEC – Tudi delovni ljudje in občani Mislinjske doline so se pridružili ogorčenju vse naše javnosti ob zločinskem umoru Edvina Zdovca, našega konzula v Frankfurtu.

Predsedstvo in Izvršni odbor Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenj Gradec sta s skupne seje, ki je bila 11. februarja, poslana Zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve SFRJ v Beograd protesno pismo naslednje vsebine:

„Skrajno ogorčeni nad gnusnim zločinom in terorjem reakcionarne in sovražne emigracije proti neuvrščeni socialistični Jugoslaviji in njenim državljanom, najostreje obsojamo ta zločinski umor in odločno zahtevamo, da pristojne oblasti v Zvezni republiki Nemčiji podvzamejo energične ukrepe, da se taki in podobni primeri ne bodo več ponavljali.

Hkrati pa prav tako odločno zahtevamo, da se krivce za to in vsa zločinska dejanja proti naši državi in njenim državljanom postavi pred sodišče in jih najostreje kaznuje!"

Protestno pismo Zveznemu sekretariatu zza zunanje zadeve SFRJ so poslali tudi dijaki Šolskega centra Slovenj Gradec, ki so se prav tako 11. februarja zbrali na komemorativni slovesnosti ob uboju našega konzula Edvina Zdovca v Frankfurtu. Mladi s šolskega centra Slovenj Gradec so poslali protestno pismo tudi ambasadi Zvezne republike Nemčije v Beograd.

● Proslava krvodajalcev

Krajevna organizacija Rdečega križa Slovenj Gradec je pripravila v soboto, 14. februarja, v prostorih restavracije „Nama" letno skupščino, združeno s proslavo krvodajalcev. Krvodajalci iz središča Mislinjske doline so pregledali delo, opravljeno v preteklem obdobju, najprizadevnejše prostovoljne krvodajalce so pohvalili ter sprejeli delovni načrt za letošnje leto.

● V združenem delu 21 osnovnih organizacij ZSMS

Konferenca mladih delavcev pri Občinski konferenci Zveze socialistične mladine Slovenj Gradec združuje 21 osnovnih organizacij Zveze socialistične mladine iz temeljnih in drugih organizacij združenega dela. Ker povsod v združenem delu mladina še ni organizirana si prizadevajo, da bi ustanovili osnovne organizacije Zveze socialistične mladine v tistih delovnih organizacijah oziroma delovnih skupnostih, kjer jih še ni.

● Nova razstava v prodajni galeriji

Prejšnji četrtek, 12. februarja, so v prodajni galeriji poslovalnice Mladinske knjige na Glavnem trgu v Slovenj Gradcu odprli novo likovno razstavo. Mesec dni (do 12. marca) bodo ljubiteljem likovnih umetnosti iz Mislinjske doline in sosednjih krajev predstavljena dela Mihe Maleša.

● ZAGOTAVLJANJE MATERIALNE OSNOVE ZA DELO KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

Tudi v Mislinjski dolini s sporazumevanjem

Na zadnji skupni seji občinskih vodstev Socialistične zveze in Zveze sindikatov Slovenj Gradec so podrobno spregovorili o zagotavljanju materialne osnove za delo krajevnih skupnosti.

Sprejeta je bila pobuda, da je treba začeti uveljavljati nove ustavne odnose med temeljnimi organizacijami združenega dela in krajevnimi skupnostmi, ena od oblik teh novih odnosov pa naj bi bil samoupravni sporazum za združevanje sredstev za financiranje krajevnih skupnosti. Predlagano je, da bi delovne organizacije združevale iz ostanka dohodka toliko denarja, kolikor znaša 0,5 % bruto osebnih dohodkov.

Da bi v občinah koroške regije poenotili zbiranje denarja za zagotavljanje materialne osnove za delo krajevnih skupnosti predlagajo poseben družbeni dogovor, s čimer bi zagotovili kolikor je mogoče enotno osnovo za delo in razvoj krajevnih skupnosti, kar je posebej pomembno spričo dejstva, da se vozi na delo iz ene v drugo občino precej delavcev.

O predlogu samoupravnega sporazuma za zagotavljanje sredstev za financiranje krajevnih skupnosti ter območnega družbenega dogovora bodo razpravljali na zborih delavcev, na katerih bodo ocenjevali gospodarjenje v letu 1975.

V Mislinjski dolini računajo, da ne bo delovnega kolektiva, ki se ne bi vključil v prizadevanja, da bi naposled vendarle zagotovili potrebna sredstva za delo in razvoj krajevnih skupnosti.

PO KOROŠKI

POSPEŠITI AKCIJO ZA USTANAVLJANJE INDOK CENTROV

Na Ravnah na Koroškem je bilo 14. februarja območno posvetovanje v ustanavljanju informacijsko dokumentacijskih centrov, ki se ga je razen predstavnikov občinskih skupščin, družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti ter delovnih organizacij udeležil tudi sekretar Skupščine SR Slovenije za informacije, Darko Marin. Udeleženci posvetovanja so ugotovili, da bo treba v občinah koroške regije ter v večjih delovnih organizacijah pospešiti akcijo za ustanovitev informacijsko dokumentacijskih centrov, saj je vse bolj očitna potreba po zagotovitvi boljšega in celovitejšega obveščanja v delegatskem sistemu. Le v Dravogradu so že imenovali iniciativni odbor za ustanovitev INDOK centra, drugod pa bodo take odbore imenovali zdaj, v njih pa bodo predstavniki občinskih skupščin, družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti in delovnih organizacij.

NOVA RAZSTAVA V LIKOVNEM SALONU

V prostorih Likovnega salona na Ravnah na Koroškem je odprta razstava 45 del grafika Ivana Kosa. Ob otvoritvi razstave, ki predstavlja izbor iz retrospektivne razstave v mariborski Umetnostni galeriji, je pel Koroški vokalni kvintet iz Prevalj.

POSVETOVANJE PREDSTAVNIKOV KLUBOV SAMOUPRAVLJAVCEV

V Dravogradu so se posvetovali predstavniki klubov samoupravljavcev in občinskih svetov Zveze sindikatov iz Ribnice in Dravograda. Pregledali so potek akcije za ustanovitev klubov samoupravljavcev ter delovne usmeritve za letošnje leto. Predstavniki klubov samoupravljavcev iz Ribnice in Dravograda, ki so ju ustanovili med prvimi na Slovenskem, so se dogovorili za izmenjavo gradiv ter za obveščanje o akcijah. Predstavniki dravograjskega kluba samoupravljavcev bodo marca obiskali Ribnico, delegacija kluba samoupravljavcev iz Ribnice pa se bo v okviru prvomajskih prireditev v Dravogradu udeležila tribune samoupravljavcev.

Letos začetek gradnje otroškega vrtca

»Na našem območju so pionirji Velenja, zato si zaslužijo centralno gretje,« poudarjajo v tej po številu prebivalcev največji KS v občini

Krajevna skupnost Velenje-center desni breg je s 6000 prebivalci največja krajevna skupnost v velenjski občini. Zajema – kot že njeno ime pove – del mesta na desnem bregu reke Pake. Na vzhodnem delu njena meja poteka po Kidričevi cesti vse do osnovne šole Miha Pintar Toledo, kjer se obrne pravokotno do Stanetove ceste. Nato poteka meja po njej do Aškerčeve ceste, pri Erini prodajalni ob Kidričevi cesti (stari Nami) preide na Koroško cesto in prek nje na Celjsko cesto vse do mostu čez Pako, kjer je meja sklenjena.

Na območju te krajevne skupnosti so trenutno vse šole, ki jih Velenje premore: osnovne šole Anton Aškerc, Gustav Šilih, Miha Pintar Toledo in posebna osnovna šola, ki je bila odprta v lanskem letu. Poleg tega so na desnem bregu še gimnazija in vse šole rudarskega šolskega centra. Nadalje se lahko krajani desnega brega pohvalijo, da so na „njihovem" tudi velenjski zdravstveni dom, samski domovi rudarsko elektroenergetskega kombinata, dijaški domovi šolskega centra, na območju krajevne skupnosti pa raste tudi novi samski dom za štiriišto Gradisovih delavcev. Značilno za to krajevno skupnost je tudi prepletanje starega z novim. Tu se namreč druži najstarejši del novega Velenja z najmlajšimi stanovanjskimi bloki, v katere so se komaj vselili stanovalci ali pa se še bodo. Pa še nekaj je značilno za to po številu prebivalstva največjo krajevno skupnost v velenjski občini. Že na marsikaterem sestanku, ne le v tej krajevni skupnosti, ampak tudi na ravni občine, je bilo rečeno, da kioski ne sodijo v mesto; res pa je tudi da se Center-desni breg lahko „pohvali" le z eno prodajalno z živili, in to tržnico, ki ima tako rekoč popoln monopol na tem območju. V njej so često takšne vrste, da nekateri krajani raje hodijo nakupovat v sosednjo krajevno skupnost Šmartno – v market na Efenkovi cesti, ali pa v sam center mesta, kjer je živilskih trgovin na pretek. Tako združujejo prijetno s koristnim – rekreacijo z nakupom; seveda, če se ne odpravijo na nakupovanje s svojim avtomobilom ali pa se usedejo na avtobus pri tržnici in nato v centru izstopijo. Na območju te krajevne skupnosti sta dva otroška vrtca. Eden nov, ki ga je zgradilo velenjsko Gorenje, in drugi, ki je v nekdanji direktorjevi vili.

Angela Vutkovič

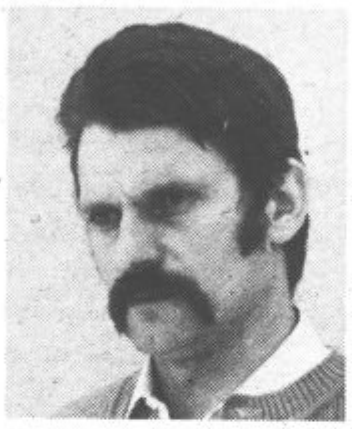

Karel Koželj

V Velenju se velikokrat radi pohvalimo navzven, da je to najmlajše mesto v Sloveniji, mesto brez dimnikov. Ta trditev v celoti ne velja, ker v kar 80 odstotkih stanovanj na območju krajevne skupnosti Center – desni še vedno kurijo s premogom. Ulice na njenem območju so v glavnem tesne, brez pločnikov in cestne razsvetljave. Pa tudi telefonskega omrežja doslej niso imeli.

„Vse te pomanjkljivosti, vse te potrebe", sta dejala predsednica sveta krajevne skupnosti ANGELA UTKOVIČ in predsednik izvršnega odbora sveta te krajevne skupnosti KAREL KOŽELJ, „zahtevajo za njihovo ureditev veliko sredstev. Aprila lani smo tudi mi glasovali za podlajšanje samoprispevka in določili, da bomo sedemdeset odstotkov sredstev skupaj s preostalimi sedmimi mestnimi krajevnimi skupnostmi združevali za otroško varstvo in šolstvo, trideset pa bomo vložili v toplifikacijo, napeljavo telefonskega omrežja, ureditev otroških igrišč, cest, cestne razsvetljave, parkirnih prostorov in drugih komunalnih potreb."

V krajevni skupnosti Velenje Center-desni breg se radi pohvalijo, ker tudi na njihovem območju živi veliko občanov, ki so bili pionirji novega Velenja; ki so s prostovoljnim delom zgradili in pomagali graditi park, letni kino, športni park, ukrotili Pako, zasadili nešteto dreves in okrasnega grmičevja skratka, napravili Velenje tako, da so ga začeli turisti in drugi trumoma obiskovati. Zato ni čudno, da so ti prebivalci tudi danes pripravljeni prostovoljno vzeti v roke kramp, lopato ali samokolnico, samo da bi povrnili mestu izgled, ki ga je imelo. To so med drugim poudarili tudi na zadnji seji zbora delegatov krajevne skupnosti, na kateri so govorili o dveh glavnih nalogah, ki stojita pred to krajevno skupnostjo v tem letu: ureditev otroških igrišč in začetek gradnje novega otroškega vrtca.

Nasproti „tržnice" bo resnično nujno treba zgraditi avtobusno postajališče. Sedaj kot je razvidno s slike avtobusi ustavljajo kar na cesti. In gneča je popolna.

„Denar za ureditev otroških igrišč imamo že zbran," sta povedala naša sogovornika Angela Vutkovič in Karel Koželj. „Pet milijonov (starih) bo prispevalo otroško varstvo, za pet milijonov pa bomo naredili udarniškega. Uredili bomo otroško igrišče v gozdu poleg vrtca Kekec in igrišče za bloki ob Tomšičevi cesti. Za Jenkovo 7 pa bomo zgradili novega."

Kot smo že omenili bo letos najpomembnejša naloga v tej krajevni skupnosti poleg ureditve otroških igrišč gradnja novega vrtca. Ta objekt bo stal poleg Kekca – združena bosta s pokritim hodnikom, v njem bo prostora za 120 otrok, imel pa bo tudi kuhinjo, v kateri bodo lahko pripravili 500 obrokov na dan. Kot smo slišali na seji zbora delegatov bo novi objekt pod streho že letos.

Da bi njegovo gradnjo čimbolj pocenili, ne bodo naročili novega načrta, ampak bodo izbrali načrt od enega že obstoječih vrtcev, ki si jih bodo še ogledali. Krajani so se tudi obvezali, da bodo pri gradnji objekta pomagali udarniško, če bo treba.

Ureditev otroških igrišč in gradnja novega vrtca pa nista edini nalogi, ki so jih zapisali v delovni program za letos. Že lani je posebna komisija pregledala vse zelenice (podobno kot na levem bregu) in zarisala, kaj vse je treba opraviti na njih. Tako bodo zasadili nanje okrog 600 dreves oziroma drugega okrasnega grmičevja. Nekatere zelenice so bile doslej gole, marsikje pa so neodgovorneži uničili že zasajena drevesa in grmičevje.

„Kot drugod, je tudi v naši krajevni skupnosti precej občanov – mislimo, da so v glavnem mlajši, ki jih bomo morali – kot kaže – s strogimi kaznimi in s klicanjem na odgovornost onemogočiti, da ne bodo več uničevali tega kar je bilo narejeno s skupnimi močmi", je pristavil Karel Koželj. „Udarniško se nameravamo vključiti tudi v urejevanja parka ob Kidričevi cesti.

Strinjamo se s tem, da bi ga imenovali „Park velenjskih žena" glede na to, da je bil v glavnem narejen z udarniškim delom žen. Angela Vutkovič, ki je tudi predsednica velenjskega hortikulturnega društva, je še povedala, da bodo hortikulturno uredili tudi prostor med osnovno šolo Miha Pintar Toledo, posebno šolo in novim domom za organizirano varstvo starejših občanov, katerega gradnja gre h koncu.

Največja želja krajanov desnega brega je vsekakor, da bi tudi oni dobili v stanovanja radiatorje. Njihove zahteve po centralnem gretju so nedvomno upravičene glede na to, da je to najstarejši del mesta. Odprava dimnikov pa bo gotovo veliko prispevala k še bolj čistemu zraku.

„Med Šlandrovo in Kersnikovo cesto tamkajšnji stanovalci že pripravljajo sekundarni vod za napeljavo vodovoda, in to v „lastni režiji", je povedala predsednica sveta krajevne skupnosti Angela Vutkovič. „Za vsa ostala območja pa so že v izdelavi načrti. Nekoliko večja težava bo nastala v stanovanjskih blokih, ker stanovanjsko podjetje nima sredstev za napeljavo notranje inštalacije. Zato se bomo s predlogom obrnili na delovne organizacije, od katerih so stanovanja, da bi za določen čas namenili amortizacijo za notranjo napeljavo toplovoda. Vsi koristniki družbenih stanovanj pa bodo zelo radi pomagali tudi z udarniškim delom."

Med drugimi nalogami, ki jih nameravajo uresničiti v tej krajevni skupnosti do leta 1980, je tudi zgradnja dveh avtobusnih postajališč, saj sedaj avtobusi – lokalni in delavski ustavljajo kar na cesti in s tem ovirajo promet.

Med pogovorom mi je bilo tudi naročeno, da nikakor ne smem pozabiti zapisati naslednje: ko je Fidelinka zgradila v Velenju pekarno, so bili krajani nadvse zadovoljni. Kruh je bil boljši in nikoli ga ni zmanjkalo. Konkurenca je pač dala svoje. Ker se je tržišče zaprlo – za Fidelinkin kruh, ni bilo druge rešitve, kot da so pekarno prodali Merxu. Zdaj pa se spet dogaja stara pesem: kruha marsikatero soboto zmanjka pa tudi slabe kvalitete je večkrat . . .

GOSTINSKO PODJETJE »PAKA« VELENJE IN VEČNAMENSKA DVORANA VELENJE

vas vabita na veliko pustovanje v soboto, 28. februarja ob 20. uri. Veliko pustovanje bo v večnamenski dvorani v Velenju.

Zabavali vas bodo:
ansambel Toneta Kmetca
kvartet Ultra
kvintet Quo vadis
kvartet The Lechitas

Najlepše pustne šeme bodo nagrajene. Vstopnina je 100 dinarjev. V vstopnino je vračunan tudi pustni rekvizit. Vstopnice že prodajajo v recepciji hotela »Paka«, telefon: 851-220.

Na pustni torek 2. marca bo pustno rajanje v hotelu »Paka« in v restavraciji »Jezero«.

Pridite na veliko pustovanje v velenjsko večnamensko dvorano in se razvedrite.

hotel paka

● **ŠMARTNO OB PAKI**

Operni pevci navdušili

Prebivalci Šmartnega ob Paki in okolice smo letos na svojevrsten način počastili kulturni praznik. V gosteh smo imeli člane ljubljanske Opere, ki so se predstavili z Donizzetijevo opero Don Pasquale. Za vse nas je bil izjemen dogodek, saj doslej v Šmartnem še nismo videli in slišali opere. Predstavili so se Ladko Korošec, Sonja Hočevarjeva, Rajko Koritnik, Marcel Ostaševski in pianistka Sonja Lukec-Čudnova. Dvorana že dolgo ni sprejela toliko ljudi, vzdušje in zadovoljstvo pa sta rastla iz prizora v prizor. Našim umetnikom smo za ta čudovit večer resnično hvaležni. Hvaležni pa smo tudi vsem tistim, ki so finančno ali kakorkoli drugače omogočili prireditev na visoki kakovostni ravni.

Po predstavi smo imeli člani odbora prosvetnega društva kraj... še srečanje in razgovor z ljubljanskimi umetniki. Misli, ki jih je ob tej priložnosti povedal Ladko Korošec, nam veliko povedo: „Povejte vašim ljudem, da sta bila oder, kjer smo peli in dvorana, kjer ste nas poslušali eno in da se k takšni publiki zelo radi vračamo" Morda pa se bodo njegove misli v prihodnosti kdaj še uresničile. To si vsi zelo želimo.

● **Finančno poročilo o zbranem samoprispevku po KS v občini Velenje**

Krajevne skupnosti	zaposl.	Za december 100 %	70 %	30 %	Skupaj: maj – december 100 %	70 %	30 %
1. Velenje center levi breg	2894	255.854,50	179.098,15	76.756,35	1.952.134,95	1.366.497,45	585.640,50
2. Velenje center desni breg	3040	268.762,15	188.133,50	80.628,65	2.050.619,30	1.435.433,55	615.185,75
3. Šmartno	752	66.481,30	46.536,90	19.944,40	507.255,90	355.079,15	152.176,75
4. Konovo	359	31.737,75	–	–	242.160,25	–	–
5. Šalek-Gorica	152	13.437,70	9.406,40	4.031,30	102.530,10	71.771,05	30.759,05
6. Stara vas	365	32.268,20	22.587,75	9.680,45	246.207,45	172.345,25	73.862,20
7. Staro Velenje	415	36.688,50	25.681,95	11.006,55	279.934,50	195.954,10	83.980,40
8. Pesje	535	47.297,20	33.108,05	14.189,15	360.879,35	252.615,55	108.263,80
9. Cirkovce	50	4.420,20			33.726,90	–	–
10. Plešivec	74	6.542,05	–	–	49.915,95	–	–
11. Paka	183	16.178,30	–	–	123.441,05	–	–
12. Šentilj	206	18.211,65	–	–	138.955,40	–	–
13. Škale	406	35.892,85	–	–	273.863,65	–	–
14. Bevče	70	6.188,60	–	–	47.218,05	–	–
15. Kavče-Podkraj	254	22.455,80	–	–	171.334,10	–	–
16. Šoštanj	1415	125.098,15	–	–	954.479,20	–	–
17. Bele vode	91	8.045,20	–	–	61.383,45	–	–
18. Skorno-Florjan	247	21.836,90	–	–	166.612,25	–	–
19. Zavodnje	62	5.481,35	–	–	41.821,70	–	–
20. Ravne	280	24.754,40	–	–	188.872,10	–	–
21. Družmirje-Gaberke	385	34.037,30	–	–	9.699,35	–	–
22. Lokovica	175	15.471,50	–	–	118.045,10	–	–
23. Topolšica	451	39.872,25	–	–	304.219,15	–	–
24. Šmartno ob Paki	546	48.281,10	–	–	368.311,80	–	–
25. Gorenje	279	24.666,50	–	–	188.198,20	–	–
SKUPAJ	13686	1.209.961,40	504.552,70	216.236,85	9.231.819,20	3.849.693,10	1.649.868,45

SKLAD ZA NEGOSPODARSKE INVESTICIJE

KINO

REDNI KINO

19.2. – četrtek ob 17.30 in 19.30 REDNI KINO VELENJE ameriška komedija NORA DIRKA Režija : George Marshall Igrajo: Jerry Lewis, Deon Martin

20.2. – petek ob 17.30 in 19.30 REDNI KINO VELENJE ameriška komedija NORA DIRKA

21.2. – sobota ob 17.30 in 19.30 REDNI KINO VELENJE ameriški barvni film ŠKORPIJON; Režija: Michael Winner igrajo: Burt Lancaster, Alain Delon, Paul Scofield

22.2. – nedelja ob 17.30 in 19.30 REDNI KINO VELENJE ameriški barvni film ŠKORPIJON

23.2. – ponedeljek ob 17.30 REDNI KINO VELENJE ameriška barvna kriminalka STRAH JE KLJUČ Režija: Michael Tuchner igrajo: Barry Newman, Suzu Kendall

24.2. – torek ob 17.30 in 19.30 REDNI KINO VELENJE ameriški vojni film TOPOVA IZ NAVARONA Režija: J. Lee Thompson, igrajo: Gregory Peck, David Niven

25.2. – sreda ob 17.30 in 19.30 REDNI KINO VELENJE ameriški vojni film TOPOVA IZ NAVARONA

26.2. – četrtek ob 17.30 in 19.30 REDNI KINO VELENJE italijanski barvni film POLNOČNE STRASTI Režija: Marcelo Fondato, igra: Claudia Cardinalle

KINO – GLEDALIŠČE

22.2. – nedelja ob 10 uri KINO – GLEDALIŠČE OTROŠKA MATINEJA BARVNA RISANKA RACMAN DONALD IN PAJDAŠI

23. 2. – ponedeljek ob 20. uri KINO – GLEDALIŠČE italijansko–francosko-nemški vojni film OD ARDENOV DO PEKLA

KINO – ŠOŠTANJ

21.2. – sobota 19.30 KINO ŠOŠTANJ ameriška barvna kriminalka STRAH JE KLJUČ

21.2. – sobota ob 15.30 KINO ŠOŠTANJ OTROŠKA MATINEJA BARVNA RISANKA RACMAN DONALD IN PAJDAŠI

22.2. – nedelja ob 17 in 19.30 KINO ŠOŠTANJ italijansko-francosko-nemški vojni film OD ARDENOV DO PEKLA Režija: Alberto de Martino igrajo: Frederick Standfford, Curd Jurgens, Daniela Bianchi

25.2. – sreda ob 19.30 KINO ŠOŠTANJ italijanski barvni film POLNOČNE STRASTI, Režija: Marcelo Fondato, igra: Claudia Cardinalle

Telesna kultura lani

Program občinske telesnokulturne skupnosti za leto 1975 ni bil v celoti izpolnjen, tako je navedeno v poročilu izvršnega odbora Občinske telesnokulturne skupnosti Velenje.

Od prvotno predvidene in planirane stopnje od brutto osebnih dohodkov o,51 % se je ta po družbenem dogovoru zmanjšala na 0,38 %. To pa pomeni namesto 4,658.500, dinarjev samo 3,192.000, – dinarjev za potrebe telesne kulture v občini in sofinanciranje Republiške telesnokulturne skupnosti v znesku 590.000, – dinarjev. Tako je morala skupščina OTKS znova ovrednotiti programe osnovnih organizacij in je tako ovrednoten program tudi sprejela v mesecu juniju 1975.

Skupščina je na vsaki seji sproti preverjala vsebinsko in finančno realizacijo programov, tako, da so vse delegacije (TOZD, krajevnih skupnosti in izvajalcev) bile seznanjene z delom osnovnih organizacij.

V poročilu so v kratki obliki podani delo in uspehi na posameznih področjih dejavnosti.

mali oglasi

Izgubil se je pes, škotski ovčar (Lesie) črno-bele barve. Sliši na ime Valdi. Poštenega najditelja prosimo, da ga proti nagradi vrne na naslov: Krista Dobnik, Velenje, Tomšičeva 28.

AMI–8, letnik 1971 in škodo 100 L, letnik 1970 prodam po delih, vsak dan do 17. ure. Kolar Rafael, Celjska 46, Velenje.

DOM KULTURE VELENJE
TOZD TISKARNA Titov trg 4

objavlja

prosto delovno mesto

KNJIGOVODJA –ADMINISTRATOR

Pogoji:
srednja ekonomska ali administrativna šola ali nedokončana srednja šola in dve leti delovnih izkušenj. Znanje strojepisja.
Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejemamo na gornji naslov do zasedbe delovnega mesta.

Delavski svet delovne organizacije
GALIP Šoštanj

razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
- da je državljan SFRJ in da izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,
- da ima visoko izobrazbo kemične, strojne, ekonomske ali druge sorodne smeri ter 5-letno ustrezno prakso na vodilnem delovnem mestu;
- da ima višjo izobrazbo kemične, strojne, ekonomske ali druge sorodne smeri ter 8-letno prakso na vodilnem delovnem mestu;
- da je moralno in politično neoporečen.

Prijavi je treba priložiti dokazila o izobrazbi, delovnih izkušnjah in potrdilo o nekaznovanju.
Pismene prijave z zgoraj omenjenimi prilogami je treba poslati v 15 dneh od objave tega razpisa na naslov GALIP Industrija galanterije in plastike Šoštanj, razpisna komisija, z oznako RAZPIS DELOVNEGA MESTA DIREKTORJA.
Prijave brez prilog in nepravočasne prijave se ne bodo obravnavale.

Delavski svet delovne organizacije
GALIP Šoštanj

Samoupravna interesna skupnost – Odbor za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč občine Velenje razpisuje na podlagi 9. – 12. člena Zakona o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč ter 4. – 8. člena Odloka o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč.

JAVNI NATEČAJ

za oddajo stavbnih zemljišč za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš v soseski »Šalek – Gorica« ter v soseski »Nad Stanetovo cesto« v Velenju.

Za gradnjo individualnih družinskih stanovanjskih hiš se oddaja stavbno zemljišče v soseski »Šalek – Gorica« in v soseski »Nad Stanetovo cesto« v Velenju in sicer naslednje gradbene parcele:

1. za gradnjo vrstnih hiš tipa »Atrij I«:
parc. št. 102 v približni izmeri 231 kvadratnih metrov
parc. št. 104 v približni izmeri 338 kvadratnih metrov
parc. št. 108 v približni izmeri 325 kvadratnih metrov

2. za gradnjo vrstnih hiš tipa »Terasa I«:
parrc. št. 319 v približni izmeri 270 kvadratnih metrov
parc. št. 320 v približni izmeri 200 kvadratnih metrov
parc. št. 321 v približni izmeri 330 kvadratnih metrov

3. za gradnjo vrstnih hiš tipa »Terasa II«:
parc. št. 27 v približni izmeri 346 kvadratnih metrov

4. Za gradnjo stanovanjske hiše »Habit III« v soseski »Nad Stanetovo cesto« v Velenju:
parc. št. 536/2 – sadovnjak v izmeri 452 kvadratnih metrov

Vse parcele ležijo v k. o . Velenje in imajo oznako gradbene parcele.

Pogoji natečaja so naslednji:

1. Izklicna cena za zemljišče znaša 35.– din za kvadratni meter in se mora plačati v treh dneh po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča v uporabo, sicer se zaračunajo 12% obresti. V tej ceni je že zajet občinski prometni davek ter stroški zemljiško-knjižnega prepisa pravice uporabe na zemljišču.
2. Stroški komunalne ureditve posamezne parcele znašajo za sosesko »Šalek – Gorica« 50.000 (petdesettisoč din) in se morajo plačati v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča v uporabo, sicer se zaračunajo 12% obresti.

   Stroškov komunalne ureditve ne plačajo tisti, ki se izkažejo s potrdilom delovne organizacije, ki je podpisnica samoupravnega sporazuma o komunalni ureditvi soseske »Šalek – Gorica« in v kolikor je taka delovna organizacija poravnala vse obveznosti po sporazumu ter še ni bil izčrpan znesek vloženih sredstev. V plačilu komunalnega prispevka niso zajeti stroški toplovoda, ki bremenijo investitorja neposredno, niti stroški morebitnih asanacijskih del na zemljišču.
3. Za zemljišče parc. št. 536/2 – sadovnjak v izmeri 452 kvadratnih metrov k. o. Velenje znaša komunalni prispevek 30,00 din za kvadratni meter zemljišča, prav tako pa je bodoči investitor dolžan poravnati poleg stroškov komunalno urejenega zemljišča še odškodnino za sadno drevje, živo mejo ter drenažo, ki je bila izvršena na tem zemljišču in sicer vse skupaj v znesku 12.000,00 din na isti račun in v istem roku kot zemljišče.
   Na tem zemljišču je možno graditi samo družinsko stanovanjsko hišo tipa »HABIT III«.
4. Z gradnjo je treba pričeti v roku 6 mesecev in končati v roku treh let po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča v uporabo, sicer izgubi investitor pravico do uporabe.
   V tem primeru bo sklad pravico do uporabe zemljišča pod enakimi pogoji odvzel, kot ga je dal.
5. Interesenti morajo najmanj en dan pred začetkom javnega natečaja vplačati varščino v višini 3.000.– din na račun št. 52800-652-28073 – Sklad za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč občine Velenje z oznako, da je varščina. Brez vplačane varščine se ponudnik ne more udeležiti natečaja, za eno vplačano varščino pa sme ponudnik kandidirati samo za eno parcelo. Varščina se ob neuspeli ponudbi vrne, ob neuspeli pa zadrži in vračuna v plačilo odškodnine za zemljišče. V kolikor ponudnik na natečaju uspe, kasneje pa od ponudbe odstopi, ali se ne drži predpisanih pogojev natečaja, zapade varščina v korist sklada.
6. Sestavni del tega razpisa je Analiza prostih površin v I. fazi zazidave soseske »Šalek – Gorica«, ki jo je izdelal Zavod za urbanizem Velenje pod štev. 159/MO-MJ z dne 4/12-1973 in ki se nahaša na pogoje zazidljivosti posameznih parcel, ki so v razpisu. Analiza je na vpogled pri Zavodu za urbanizem Velenje.
7. Vse ostale stroške v zvezi z gradnjo na oddanih parcelah nosijo investitorji (davek na promet s kmetijskimi zemljišči, gradbeno in lokacijsko dovoljenje, hišni priključki itd.).

Za najugodnejšega ponudnika se bo štel tisti, ki bo sprejel vse razpisne pogoje natečaja in ponudil najvišjo ceno za zemljišče.

Javni natečaj bo dne 9/3-1976 ob 15. uri na Zavodu za urbanizem Velenje, Tomšičeva 16.

Vse informacije lahko interesenti dobijo na Zavodu za urbanizem Velenje, Tomšičeva 16, v uradnih urah.

Datum objave v »Našem času« 20/2-1976

Številka: 464-14/1973-3

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE »VEGRAD« VELENJE

na podlagi sklepa odbora za medsebojna razmerja TOZD GRADBENA OPERATIVA IN TOZD GRADBENA INDUSTRIJA

OBJAVLJAMO
prosta delovna mesta:

TOZD gradbena operativa:

1. **Pomočnik vodje engineeringa za področje Ljubljane**
2. **Pomočnik vodje engineeringa za področje Velenje**
3. **Razvojni tehnolog — vodja oddelka za tehnološki razvoj**
4. **Razvojni tehnolog**
5. **Tehnolog v razvojnem oddelku**
6. **Projektant statik v projektivnem biroju**

TOZD gradbena industrija

7. **Vodja tehnično-komercialne priprave**
8. **Projektant statik**

Pogoji:

1. Gradbeni inženir, ki ima vsaj 4 leta delovnih izkušenj in smisel za komercialno dejavnost iz gradbenega področja. Zaželjeno je, da pozna ljubljansko področje in da vozi avto.
2. Gradbeni inženir, ki ima vsaj 4 leta delovnih izkušenj in ima smisel ter veselje do komercialnega dela v gradbeništvu. Zaželjeno je, da pozna velenjsko in celjsko področje in da vozi avto.
3. Gradbeni inženir z najmanj 5 let delovnih izkušenj. Imeti mora veselje do raziskovalnega in študijskega dela v gradbeništvu, predvsem pri razvoju novih tehnologij in novih programih.
4. Strojni inženir z najmanj 3 leti prakse, ki ima smisel in veselje do razvojno-raziskovalnega dela v gradbeništvu.
5. Srednja strokovna izobrazba gradbene smeri ter najmanj tri leta delovnih izkušenj.
6. Diplomirani gradbeni inženir s strokovnim izpitom.
7. Gradbeni inženir ali diplomiran ekonomist, ki ima vsaj štiri leta prakse, s smislom za komercialno delo pri prodaji montažnih konstrukcij.
8. Diplomirani gradbeni inženir – smer konstruktiva. Zaželjena praksa. Delovno področje je prilagajanje tipiziranih montažnih konstrukcij potrebam kupcev.

Za vsa delovna mesta je obvezno poizkusno delo. Osebne dohodke urejujemo v skladu s samoupravnim sporazumom o delitvi osebnih dohodkov. Velik poudarek dajemo stimulativnemu nagrajevanju po učinku dela. Uspešno rešujemo stanovanjsko problematiko. Kandidate, ki mislijo, da odgovarjajo pogojem razpisa, vabimo, da se osebno zglase na razgovor v kadrovsko službo podjetja.

Pismene vloge z dokazili o izobrazbi in praksi pošljite na naslov: GIP »VEGRAD« VELENJE (kadrovska služba) Prešernova 9a. Prošnje sprejemamo 20 dni po izidu razpisa.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu
OZD GORENJE — LESNA ŠOŠTANJ

objavlja

prosto delovno mesto:

vodje oddelka za študij dela

Na objavljeno prosto delovno mesto se lahko prijavijo kandidati, ki poleg splošnih izpolnjujejo še naslednje pogoje:
- da imajo višješolsko izobrazbo tehnične ali organizacijske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na ustreznem delovnem mestu.

K sodelovanju vabimo tudi

KV mizarje

Pismene prijave sprejema komisija za medsebojna razmerja Gorenje – Lesna Šoštanj, Trg svobode 12.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni takoj po zasedbi delovnega mesta.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta

FRANCA PREGLEJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so darovali vence in cvetje in nam pomagali ter ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala govornikom tov. Jelenu, Karlu Stropniku ml. in Lemplu za poslovilne besede. Hvala konovskim pevcem, godbi ter duhovniku za pogrebni obred.

Žalujoči: hčerka Barbara, Zalika in sin Ciril z družinami.

AŠ ČAS je ustanovila občinska konferenca SZDL Velenje – Izdaja Center za informiranje, opagando im založništvo Velenje – Uredništvo in uprava Velenje, Titov trg 2, p.p. 89, telefon 63) 850–087 – Uredništvo Ljuban Naraks, Mira Tamše in Stane Vovk – Tehnični urednik Franci azovec – Časnik je kot štirinajstdnevnik „Šaleški rudar" izhajal od 1. maja 1965 do 1. januarja 1973 – Zdaj izide vsak petek – Cena je 2 dinarja – Letna naročnina je 80 dinarjev – Za inozemstvo 150 dinarjev – Tekoči račun št. 52800-601-21420 pri SDK podr. Velenje – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tisk Ljudska pravica Ljubljana – Po mnenju sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 8. 2. 1974) se za NAŠ ČAS ne plačujetemeljni davek od prometa proizvodov.

Niso povsem zadovoljni s številom članov

Pred dnevi so se sešli na letno skupščino člani Avto-moto društva Šaleška dolina iz Velenja. Društvo je v zadnjem letu zelo okrepilo svoje članstvo, saj se je v zadnjih petih letih število članov povečalo kar za trikrat. Leta 1970 je imelo društvo namreč le 576 članov, konec lanskega leta pa že kar 1723. V dobrem mesecu letošnjega leta se je včlanilo v društvo že več kot tisoč voznikov motornih vozil, zato so v društvu prepričani, da bo že letos članstvo doseglo številko dva tisoč.

Kljub temu pa s številom članov lani in predvidenim v letošnjem letu niso zadovoljni, saj ne predstavlja niti polovico vseh voznikov motornih vozil. Zato bi bilo potrebno kot so poudarili – na skupščini, problematiko članstva obravnavati S širšega družbenega vidika. Kajti biti član AMZS pomeni združevati se za medsebojno pomoč, pomagati danes, da bi nam jutri drugi pomagali. S povečanjem članstva bomo ekonomsko močnejši; to pomeni, da bo naša vožnja na cestah varnejša, ker bo tudi več denarja za preventivo in vzgojo.

Velenjsko avto-moto društvo se tudi lahko pohvali, da ima eno najsodobnejših šol, zato dosegajo zelo dobre rezultate tudi pri vzgoji bodočih voznikov motornih vozil. Lani so organizirali 19 tečajev, ki jih je obiskovalo 633 kandidatov. Praktično vožnjo so lani poučevali štirje poklicni ter šestnajst honorarnih inštrukotrjev.

Med leti 1959 in 1972 je društvo organiziralo kar trinajst različnih avto-moto prireditev. Prebivalci Šaleške doline in sosednjih občin pa so 4. julija lani lahko prvič videli na novi motokros progi v Paki zanimivo tekmovanje najboljših motokrosistov iz vse države za nagrado Velenja. Dva meseca kasneje pa je bilo na tej progi še tekmovanje za državno prvenstvo. Obe prireditve sta po zaslugi marljivih članov velenjskega društva izredno uspeli, ogledalo pa si jih je nekaj deset tisoč gledalcev.

Bronasto priznanje za Antona Pirmanška

Ker naj bi to privlačno tekmovanje postalo tradicionalno tudi v Šaleški dolini, namerava društvo ob novi progi zgraditi sodoben rekreacijski center za dejavnost moto-športa, in s tem tudi za turistično dejavnost. Tako so do proge že naredili novo cestno traso v dolžini 1300 metrov. Cesta bo omogočila, da se bodo lahko gledalci pripeljali z avtobusi do samega tekmovalnega prostora. V teku so tudi dela pri urejanju društvenega doma. Dom bo imel v kletnih prostorih delavnico, kopalnico in garderobe. V pritličju bodo klubski prostori z bifejem, poleg tega pa bodo v domu še posebni prostori za sestanke in podobno. Uredili bodo še več parkirnih prostorov, s pomočjo krajanov Pake pa gradijo vodovod. Kot smo lahko slišali na letni skupščini, nameravajo aprila začeti graditi tudi športno tribuno za vodstvo posameznih tekmovanj. Avtomoto društvo Šaleška dolina bo tudi letos organiziralo dve zanimivi prireditvi. Prva bo za dan borca. To bo ena izmed dirk za državno prvenstvo v kategoriji motorjev z 250 ccm. Druga prireditev pa bo podobno kot lani septembra. Takrat se bo v tekmovanju za najboljšega v državi pomerili tekmovalci v kategoriji motorjev s 125 oziroma 50 ccm.

Novi upravni odbor Avtomoto društva Šaleška dolina bodo v prihodnje sestavljali: Janez Dolinar (predsednik), Ivan Fece, Ivan Grajžl, Ludvik Grunt, Zlatko Medved, Martin Ravnikar, Rafael Turk, Franjo Skornišek in Vinko Vučina. V novem tričlanskem nadzornem odboru pa so: Jože Ocepek, Egidij Petretič in Franc Turk. Poleg tega bodo pri društvu tudi v prihodnje delovale komisije za šport, šolstvo in članstvo.

Na skupščini so podelili tudi srebrna in bronasta priznanja nekaterim članom za prizadevno delo v društvu. Srebrne značke so prejeli: Janez Majer, Rado Slanec, Ivan Fece, Milan Lukman in Ivan Grajžl. Franc Skornišek, Ciril Kemperle, Anton Pirmanšek, Božo Tekavc, Franc Levar, Bogo Gnezda, Ivan Horvat, Edo Medved, Marjan Kolar, Vinko Ježovnik, Ludvik Grunt in Peter Kavšek pa so dobili bronaste značke.

Enkratna prireditev

V soboto je bila v Velenju zelo kvalitetna prireditev „Revija leta". Nastopili so vsi najbolj znani pevci zabavne in narodne glasbe. Prireditev si je ogledalo približno 2000 obiskovalcev in vsi so bili navdušeni. Tudi nastopajoči so bili presenečeni. O tem smo se z nekaterimi po končani prireditvi tudi pogovarjali.

SAFET ISOVIČ: V vašem mestu sem prvič in kljub temu, da sem tukaj šele nekaj časa lahko rečem, da je mesto čudovito. Tudi dvorana je čudovita. Počutim se, kot bi bil v pravljičnem raju. To, da imate tako čudovito publiko, je presenečenje in nastopajočim v največje zadovoljstvo. Imel sem že zelo veliko nastopov, vendar pa doslej nisem bil še nikjer tako lepo sprejet, zato se bom v Velenje še vrnil.

NADA MAMULA: Vaše mesto, dvorana, hotel Paka, so tako čisti, kot bi bili v lekarni. Publika pa je enkratna in v imenu vseh nastopajočih lahko rečem, da v teh petnajstih dneh, kar nastopamo po vsej Jugoslaviji, nismo bili še nikjer tako lepo sprejeti. To srečanje v Velenju mi bo ostalo še dolgo v spominu.

BEBA SELIMOVIČ: Zahvaljujem se vaši publiki za številne aplavze. Vaše mesto je čudovito. Ko smo se sem pripeljali iz smeri Celja, smo vsi utihnili. Govorile so samo naše oči. V Velenje se bom vrnila poleti, če pa bodo na programu še podobni koncerti, bom brez premišljanja prišla sem. Vaša publika je enkratna.

Nada Mamula, Safet Isovič in Beba Selimovič. Navdušeni nad občinstvom.

Razočarani obiskovalci

V nedeljo je nastopil v „rdeči dvorani" Kabaret 7 D iz mariborskega Večera in pa seveda Dudek. Zbralo se je 2700 obiskovalcev, ki pa so bili zelo razočarani. Kar so imeli priliko slišati in videti ni bilo vredno odštetega denarja za vstopnice. Program je bil zelo klavrn in tudi Dudek ni mogel rešiti nastale situacije. K sreči je odpovedalo ozvočenje in poslušalci tako niso mogli slišati vsega. Nekateri so svoje nezadovoljstvo izražali z žvižganjem, drugi pa so odšli domov, saj je bil to edini način za potešitev razočaranja.

Sicer pa je najbolje ocenila nedeljsko prireditev v rdeči dvorani ena izmed obiskovalk, ko je dejala: Mi smo Dudeki. Zakaj smo si pa šli ogledat takšno prireditev!

● NAŠ ZNANEC

Rudi Hrovat

Že od nekdaj je Rudi Hrovat zelo rad igral. Bil je član amaterske igralske skupine v Žalcu, ko pa je prišel v Velenje, se je včlanil v amatersko prosvetno društvo Svoboda, ki je takrat zelo aktivno delovalo.

Zaposlil se je v rudarski menzi, ko pa so v Velenju zgradili hotel Paka, je odšel tja. Tu se je ukvarjal s komercialnimi posli. Svoboda se je sestajala v kulturnem domu, kjer pa so imeli zaposlenega le hišnika, ki pa potrebam ni zadoščal. Kulturni dom je bil v Velenju ni pa bilo človeka, ki bi organiziral razne prireditve. To delovno mesto je nato prevzel Rudi Hrovat. Na kulturnem področju je deloval že vrsto let, zato se je tega dela tudi z veseljem lotil, kljub temu da je bilo precej težavno, saj sta bili poleg njega v domu zaposleni le še dve snažilki, vsa ostala dela pa so slonela na njegovih ramenih. Tako je pomagal pri spravljanju kulis, že čez pol ure pa je sprejel kakšno delegacijo. Kulturni dom je bil takrat resnično središče kulturnega življenja v Velenju in tu se je ustavljala tudi večina gostov. To pa je bila tudi zgradba, na katero so bili velenjčani ponosni in so jo s ponosom pokazali vsakomur. Naš sogovornik nam je pokazal tudi spominski knjigi, v katerih smo lahko zasledili tudi zelo slavna imena. Kadar ima čas ju prebira in pred očmi se mu zvrstijo dogodki tistih let. Ko je bil direktor kulturnega doma pa je vseskozi tudi igral in režiral. Za to je imel veliko

Rudi Hrovat

veselje in še danes se nekaterih dogodkov prav živo spominja, kljub temu, da so med njimi tudi neprijetni. Nikoli ne bo pozabil, kako je med predstavo Tartuffa v Dobrni Parmelova Urša ušla z odra, ker se je Dorini strgala elastika, pa ni zdržala, ker je pričela Dorina delati tako kratke korake.

Zelo neprijetno je bilo tudi takrat, ko je režiral otroško igro Kresniček. Takrat mu je ena „kresnička" padla v prostor za orkester. Vsi so se zelo prestrašili, vendar pa si deklica ni naredila ničesar. Igranje, režiranje, poleg tega pa še delo direktorja doma kulture je bilo silno naporno, vendar pa se Rudi Hrovat tistih časov zelo rad spominja. Najraje pa se spominja tistih trenutkov, ko je nastopal na odru v različnih vlogah.

Sedaj je Rudi Hrovat doma, vendar tudi sedaj ni brez dela. Žena hodi v službo, on pa doma gospodinji. Poleg gospodinstva pa so mu največje veselje rože. Ima preko šestdeset kaktusov. Povedal nam je, da morajo ti pozimi približno dva meseca počivati in tako jih ima sedaj spravljene v kleti. Tudi v stanovanju ima veliko rož, najbolj ponosen pa je na fikus lirata. To je zelo zanimiva roža, ki je križanec fikusa in hrasta.

Hrovatova žena je prav gotovo ena najsrečnejših žensk. Ko se vrne iz službe, je kosilo že skuhano, njihovo stanovanje je polno rož. Takšna je poleti tudi okolica njihove hiše. Poleg vsega tega pa Rudi tudi plete. Pokazal nam je pletilni stroj in cel kup izdelkov. Spletel je že precej pledov, jopic, bluz, kril, šalov. O tem, da ima res veliko dela je pričal tudi velik kup volne. Povedal nam je tudi, da je vseskozi poleg službe delal še kaj, kar ga je razvedrilo, kljub temu, da je bilo tudi to delo. Tako je sam napravil čoln, majhno letalo in podobne predmete. Sedaj je to nekoliko opustil in so mu največje veselje rože in pa pletenje. Dolgo smo klepetali z njim, nato pa smo se poslovili, saj se je že tudi njemu mudilo kuhat kosilo.

Dobro obveščeni občani - dobri samouprav - ljavci

Zakaj ni mladih pevcev?

Velenjski moški pevski zbor Kajuh že nekaj let tarejo iste težave. O njih so spregovorili tudi na nedavni letni skupščini. Že nekajkrat so dali oglase v razna glasila, da iščejo mlade pevce, vendar nikoli niso dobili odziva; kot da mladim v Velenju ne bi bilo do lepe slovenske pesmi, ki jo zbor neguje. Tudi na letošnji skupščini so poudarili nujnost, da je treba zbor pomladiti. Rešitev vidijo v ustanovitvi mladinskega moškega pevskega zbora, iz katerega bi potem lahko „črpali" pevce za starejši zbor. Pri tem bi jim morali pomagati tudi občinska kulturna skupnost in zveza kulturnoprosvetnih organizacij Velenje.

Na skupščini so izrazili tudi željo, da bi REK prevzel pokroviteljstvo nad njihovim zborom, glede na to, da je večina članov zaposlena prav v tej delovni organizaciji. Sprejeli so sklep, da bodo prošnjo o tem poslali na samoupravne organe REK. Člani zbora so prepričani, da REK njihove prošnje ne bo zavrgel, glede na to, da je bil prav rudnik ustanovitelj njihovega zbora. Moški pevski zbor Kajuh je imel v lanskem letu štirinajst koncertov oziroma raznih nastopov, peli pa so tudi na petnajstih pogrebih.

Da bo njihovo petje v prihodnje še kvalitetnejše, morajo kot so poudarili na skupščini, storiti vse, da bodo obiski vaj čimboljši, povečati pa želijo tudi izbor pesmi, ki jih sedaj pojejo. Zato so ustanovili posebno komisijo prav za izbor programa. Razmišljajo tudi o tem, da bi organizirali revijo rudarskih prevskih zborov Poleg tega se nameravajo tudi letos udeležiti tradicionalnega nastopa odraslih pevskih zborov v Žrečah, organizirati koncerte v krajevnih skupnosti velenjske občine ter nastopiti v Petkovem kulturnem večeru v velenjski knjižnici.

Na skupščini so za novega predsednika izvolili Staneta Gorška, za podpredsednika Toneta Gorogranca, tajnik pa bo tudi v prihodnje Bruno Trebičnik.

Petkov kulturni večer

V velenjski knjižnici bo danes zvečer glasbeni večer, ki ga bodo izvajali učenci glasbene šole Frana Koruna – Koželjskega. Prihodnji petek pa bodo petkov kulturni večer pripravili učenci glasbene šole iz Kranja. Oba večera bosta ob 19. uri..

● Požar v Prelogah

Pri Avgustu Jakobu v Prelogah 3 se je 13. februarja vnel gospodarsko poslopje. Do po žara je prišlo, ker je gospoda kuril v kotlu. Ko je izbruhn požar ni bilo doma nikogar. Po gorelo je več žaganega lesa, za dušilo se je pet prašičev, zgore pony ekspres. Škodo so oceni na približno 25.000 dinarjev. N srečo so gasilci hitro interve nirali in tako preprečili vžig sta novanjske hiše, ki je v nepo sredni bližini.

● Zrušilo se je ostrešje

V noči od 15. na 16. februa se je zrušilo ostrešje hangar aero kluba Velenje. Ostrešje se zrušilo na tri jadralna letala i jih popolnoma uničilo. Škode je več kot 400.000 dinarjev.

● Našli ženski uri

Na Tekavčevi cesti v Šoštanju pred Movhovo hišo je bila 27 januarja najdena ženska ura. 3 februarja pa je bila najdena pra tako ženska ura na Šaleški cest v Velenju pred trgovino Stan dard. Obe sta najditelja prinesl na postajo milice, zato pozivaj ženski, ki uri pogrešata, da pr deta ponju.

● Ni se prilagodil stanju ceste

Iz Šmartnega ob Paki je pelj 1. februarja proti Šoštanju vo nik osebnega avtomobila M 107-97, Mario Barič. Ko je pr peljal do mostu v bližini Šoš nja je pripeljal iz nasprotne sm ri voznik osebnega avtomobil CE 765-49 z neprimerno hitr stjo. Zato ga je pričelo zanaš in je pri srečanju z vozilom M 107-97 trčil v ta avtomobil Voznika sta se dogovorila, da b voznik avtomobila CE 765-4 plačal povzročeno škodo vo niku Bariču in da ga bo počakal v gostilni v Šoštanju Ker pa se voznik ni vrnil, Barič prijavil nesrečo na post milice Velenje, kjer je poved registrsko številko. Ugotovili s da je bil voznik Alojz Albreht Pirešice 7.

● Izsiljeval prednost

Iz Šoštanja proti Velenju je 5 februarja peljal voznik osebne avtomobila CE 673-37 Fra Miklavžina. Na križišču s Par zansko cesto je pred njim voze avtomobil nakazal smer za vijanje v levo. Voznik Miklavžin je pričel po desni prehiteva avtobus. Takrat pa je pripel voznik avtobusa CE 510-9 Franc Morovt. Temu je avtobu ki je pripeljal iz Šoštanja z luč nakazal, da lahko pelje. Ta pa ni prepričal, če bi mu kate vozilo pripeljalo z leve stra Prišlo je do trčenja avtobusa C 510-98 in osebnega avtomobil CE 673-37. Škode je za oko 4.000 dinarjev.

● Nista vozila po skrajni desni

Iz Velenja proti Arnačam 8. februarja peljal voznik ose nega avtomobila CE 747-97 Iva Meh. Ko je pripeljal v des nepregledni ovinek mu je n sproti pripeljal voznik osebne avtomobila CE 702-75 Fra Sredenšek. Ker nista vozila skrajni desni je prišlo do trčenj Škode je za okoli 4.000 dinarje

● Neprimerna hitrost

Voznik osebnega avtomobil CE 608-88 Karel Rožič je pelj 12. februarja iz Celja proti V lenju. V Bevčah je vozil z nep merno hitrostjo, zato ga je desnem nepregledem ovin pričelo zanašati. Zato je zapelj na levo polovico cestišča in trč v tovorni avtomobil CE 351-S ki ga je vozil Alojz Tepež Škod je za okoli 6.000 dinarjev.

RADIO VELENJE

- **UKV frekvenca 88,9 megahercov**
- **oddaje: v četrtek ob 15,30, v nedeljo ob 10. uri**